

SPRAWOZDANIE z DZIAŁALNOŚCI
POLSKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
W CIECHANOWIE

w okresie od 01 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku

I. STAN PRAWNY i WŁADZE BANKU

1. Podstawa prawna działania

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie działa w oparciu o prawo spółdzielcze, prawo bankowe, ustawę o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

2. Dane ogólne o Banku

Pełna nazwa Banku: **Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie**

Adres siedziby: **ul. 3 Maja 3, 06-400 Ciechanów**

Bank powstał w 1899 roku.

Bank został wpisany do rejestru sądowego dnia 19.07.2001 roku przez Sąd Rejonowy m.st. Warszawy w Warszawie XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr **KRS 0000027891**.

Ostatniego wpisu dokonano dnia 01.08.2019r.

Bank posiada nr statystyczny **REGON 000508046**

Przedmiot działalności Banku według PKD nie uległ zmianie od 31.12.2013r.:

Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie całego kraju.

3. Władze Banku

ZARZĄD

W okresie od 01.01.2019 roku do 30.06.2019 roku Zarząd pracował w składzie:

- Andrzej Kopeć	- Prezes Zarządu
- Grzegorz Olecki	- Członek Zarządu
- Mariusz Kołakowski	- Członek Zarządu

W okresie od 01.01.2019 roku do 30.06.2019 roku odbyły się 53 protokołowane posiedzenia Zarządu, na których podjęto 156 uchwał.

Najważniejsze tematy będące przedmiotem obrad posiedzeń Zarządu dotyczyły:

- działalności kredytowej, w tym decyzji kredytowych oraz zmian w rezerwach celowych,
- spraw w zakresie zarządzania portfelem wierzytelności trudnych; w tym windykacji, restrukturyzacji oraz sprzedaży wierzytelności,
- analizy informacji na temat ekspozycji kredytowych oraz analizy zidentyfikowanych znaków ostrzegawczych w monitoringu podmiotów o najwyższym zaangażowaniu Banku,

- polityki rachunkowości,
- spraw administracyjnych i gospodarki własnej, w tym kosztów funkcjonowania Banku,
- obszaru IT, w tym rozwoju infrastruktury informatycznej oraz prawidłowego funkcjonowania produktów i usług bankowości elektronicznej,
- analizy ustaleń i wniosków w obszarze efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- reklamacji, spraw sądowych oraz postępowań wszczętych z zawiadomienia Zarządu Banku,
- wprowadzania nowych produktów i usług, podejmowania działań marketingowych oraz rozwoju placówek Banku,
- spraw korporacyjnych i organizacyjnych, w tym wdrażania przepisów prawa dotyczących systemu zarządzania oraz zapewniających zgodność działania Banku z przepisami prawa,
- wprowadzenia nowych bądź zmian w regulacjach wewnętrznych,
- bieżącego monitorowania i oceny poziomu ryzyk istotnych, w tym kredytowego i operacyjnego oraz adekwatności kapitałowej,
- realizacji Planu Finansowego na 2019 r.,
- współpracy z biegłym rewidentem w zakresie procesu badania Sprawozdania Finansowego Banku za 2018 r. oraz akceptacji Sprawozdania Finansowego Banku za 2018r.,
- zatwierdzenia "Zasad funkcjonowania kontroli wewnętrznej w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie" oraz Matrycy funkcji kontroli,
- analizy ustaleń i wniosków z przeprowadzonych kontroli, inspekcji i audytów,
- analizy wyników ekonomiczno-finansowych i sytuacji Banku,
- spraw członkowskich, w tym w zakresie przyjęcia nowych Członków w poczet Członków Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie oraz zawarcia umów potrącenia wierzytelności (konwersji udziałów wypowiedzianych na niewypowiedziane),
- organizacji Zebrań Grup Członkowskich oraz Zebrań Przedstawicieli,
- spraw pracowniczych, w tym w obszarze szkoleń oraz polityki wynagrodzeń,
- zapewnienia prawidłowego działania po wygaśnięciu umowy Zrzeszenia z SGB-Bankiem S.A.,
- zapewnienia ciągłości działania w dotychczasowych obszarach współpracy z SGB-Bankiem S.A., po wygaśnięciu umowy Zrzeszenia z SGB-Bankiem S.A.,
- opracowywania „Strategii działania Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”,
- wdrożenia działań opisanych w „Planie naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”,
- realizacji działań wizerunkowych i marketingowych zaplanowanych na 2019r., w tym organizacji obchodów jubileuszu 120 – lecia Banku, Dni Otwartych oraz projektu „Półkolonie z Polskim Bankiem Spółdzielczym w Ciechanowie”

- analizy i oceny adekwatności i efektywności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności na podstawie raportów komórki ryzyka i komórki zgodności,
- projektowania i akceptacji regulaminu pozycjonowania stanowisk pracy w Centrali Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

W dniach 03.06., 04.06. i 05.06.2019 roku odbyły się Zebranie Grup Członkowskich poprzedzające Zebranie Przedstawicieli Banku, które odbyło się w dniu 26.06.2019 roku, na którym zatwierdzono zmiany w „Statucie Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, „Polityce Ładu Korporacyjnego w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie”, „Regulaminie działania Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”.

W okresie od 01.01.2019 roku do 30.06.2019 roku odbywały się również spotkania Zarządu i Kadry Kierowniczej, których tematem była sytuacja ekonomiczna Banku oraz ocena wyników finansowych wypracowanych w poszczególnych placówkach banku.

RADA NADZORCZA

W okresie od 01.01.2019 r. do 30.06.2019 r. Rada Nadzorcza Banku działała w następującym, niezmienionym składzie:

- Jerzy Bujnowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Joanna Wardzińska – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
- Mirosława Damięcka – Sekretarz Rady Nadzorczej
- Włodzimierz Bartkowski – Członek Rady Nadzorczej
- Andrzej Machaj – Członek Rady Nadzorczej
- Andrzej Kurzela – Członek Rady Nadzorczej
- Arnold Ulewicz – Członek Rady Nadzorczej

Posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywały się stosownie do potrzeb.

W ciągu I półrocza 2019 roku odbyło się 7 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 97 uchwał.

Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach Rady Nadzorczej należało:

- zatwierdzenie decyzji Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie o wdrożeniu działań opisanych w "Planie Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie",
- zatwierdzenie Planu Finansowego na rok 2019 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,
- wyrażenie opinii w zakresie sprawozdania finansowego Banku za 2018 rok,

- wyrażenie opinii w zakresie Sprawozdania z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie za 2018 rok,
- opinia w sprawie projektu zmian w Statucie Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,
- zatwierdzenie "Zasad funkcjonowania kontroli wewnętrznej w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie",
- zatwierdzenie Matrycy funkcji kontroli,
- zatwierdzenie Raportu rocznego z zakresu ochrony danych osobowych za 2018 rok,
- zatwierdzenie sprawozdania z realizacji zapisów "Zasad przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie" za 2018 r.,
- powołanie osoby kierującej komórką do spraw zgodności,
- zatwierdzenie "Raportu rocznego IT nr 1/ZOI/P/2018" wg stanu na 31.12.2018 r.,
- zatwierdzenie "Regulaminu funkcjonowania Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami - Komitetu ALCO,
- zatwierdzenie raportu "Rejestr protokołów z posiedzeń Komitetu Kredytowego w IV kwartale 2018 r.",
- zatwierdzenie Sprawozdania z działalności Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie za 2018 rok,
- przyjęcie Sprawozdania Komitetu Audytu Rady Nadzorczej z przeprowadzenia przez firmę audytorską badania sprawozdania finansowego Banku za 2018 rok,
- dokonanie oceny stosowania przez Bank "Polityki Ładu Korporacyjnego w Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie" w roku 2018,
- zapoznawanie się ze sprawozdaniami Zarządu oraz ocena efektów pracy Zarządu,
- dokonanie oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- dokonanie indywidualnej oceny odpowiedzialności Członków Zarządu oraz kolegialnej oceny odpowiedzialności Zarządu,
- dokonanie zmiany oceny polityki wynagrodzeń w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie,
- przyjęcie Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie za 2018 rok,
- dokonanie realizacji strategii i polityk zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową,
- analiza planów kontroli wewnętrznej oraz analiza ustaleń i wniosków z przeprowadzonych kontroli, inspekcji i audytów,
- analiza wyników ekonomiczno-finansowych i sytuacji Banku,
- nadzór nad realizacją celów programu postępowania naprawczego oraz założeń przyjętych w Planie finansowym,

- nadzór nad zapewnieniem adekwatności i efektywności systemów zarządzania ryzykiem oraz kontroli wewnętrznej,
- opiniowanie projektów uchwał oraz materiałów na Zebrania Przedstawicieli,
- analiza spraw udziałowych, a także komunikacja z Członkami oraz byłymi Członkami Banku,
- ustalanie liczby Grup Członkowskich oraz przyporządkowanie Członków do poszczególnych Grup Członkowskich,
- cykliczna analiza sytuacji Banku, w tym również kredytów trudnych, nadzór nad postępem w windykacji i restrukturyzacji kredytów oraz postępem prac w zakresie kredytów przeklasyfikowanych do niższej kategorii,
- wybór pełnomocnika na Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy SGB-Banku S.A.,
- zatwierdzanie raportów i sprawozdań dotyczących systemu kontroli wewnętrznej, polityki kadrowej, ryzyka braku zgodności oraz systemu zarządzania ryzykiem,
- zatwierdzenie Informacji o prowadzonych sprawach sądowych oraz informacji o kosztach poniesionych przez Bank w wyniku niekorzystnych rozstrzygnięć spraw sądowych,
- zawarcie z Członkiem Zarządu - Panem Mariuszem Kołakowskim porozumienia zmieniającego do umowy o pracę zawartej w dniu 15 kwietnia 2008 roku,
- sprawa regulaminowej premii rocznej dla Członków Zarządu,
- analiza działalności oddziałów Banku,
- realizacja pozostałych obowiązków Rady Nadzorczej zgodnie ze statutowymi kompetencjami.

W okresie 01.01.2019 r. – 30.06.2019 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej pracował w niezmiennym składzie, tzn.:

- Mirosława Damięcka – Przewodnicząca Komitetu Audytu
- Andrzej Machaj – Członek Komitetu Audytu
- Arnold Ulewicz – Członek Komitetu Audytu

W I półroczu 2019 roku odbyło się 8 protokołowanych posiedzeń Komitetu Audytu, na których podjęto 44 uchwały. Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach Komitetu Audytu należało:

- przyjęcie Procedury wyboru Firmy Audytorskiej w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie,
- przyjęcie Polityki wyboru Firmy Audytorskiej do przeprowadzenia badania, przebiegu współpracy z Firmą Audytorską oraz ujawnień dotyczących badania oraz Polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie,

- przyjęcie Sprawozdania z działalności Komitetu Audytu Rady Nadzorczej za 2018 rok,
- przyjęcie Sprawozdania Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie z przeprowadzenia przez firmę audytorską badania sprawozdania finansowego Banku za 2018 rok,
- współpraca z biegłym rewidentem w zakresie badania sprawozdania finansowego Banku,
- udzielenie rekomendacji dla Rady Nadzorczej w przedmiocie zatwierdzania raportów i sprawozdań dotyczących systemu kontroli wewnętrznej, ryzyka braku zgodności oraz systemu zarządzania ryzykiem.

ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

W I półroczu 2019 roku Zebranie Przedstawicieli odbyło się w dniu: 26.06.2019 r.

W Zebraniu Przedstawicieli wzięło udział 25 spośród 40 Delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich.

W trakcie Zebrania Przedstawicieli podjęto uchwały m.in. w sprawach:

- zatwierdzenia Sprawozdania Zarządu z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie za 2018 rok,
- zatwierdzenia Sprawozdania finansowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie za 2018 rok,
- zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej za 2018 rok,
- dokonania oceny polityki wynagradzania za rok podlegający ocenie,
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z wykonania uchwał z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli oraz wniosków z Zebrań Grup Członkowskich,
- udzielenia absolutorium członkom Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,
- podziału nadwyżki bilansowej za 2018 rok
- określenia najwyższej sumy zobowiązań jakie Bank może zaciągnąć w 2019 roku,
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z wykonania uchwał z poprzedniego Zebrania Przedstawicieli oraz wniosków z Zebrań Grup Członkowskich,
- kolegialnej oceny kwalifikacji Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie działającej w okresie od 01.01.2018 r. do 07.11.2018 r.,
- kolegialnej oceny kwalifikacji Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie działającej w okresie od 08.11.2018 r. do 31.12.2018 r.,
- zmiany Statutu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,
- przyjęcia tekstu jednolitego Statutu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,
- zmiany w „Polityce Ładu Korporacyjnego w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie”,
- zatwierdzenia Regulaminu działania Rady Nadzorczej Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,

- zatwierdzenia Regulaminu Zebrań Grup Członkowskich.

4. Dane o strukturze organizacyjnej

Podstawową strukturę organizacyjną Banku od 01.01.2018 r. tworzą:

- Centrala,
- Oddziały: Ciechanów, Bodzanów, Mława, Żuromin, Płońsk, Przasnysz,
- Filie: Sierpc, Regimin, Płock.

5. Dane dotyczące przyjętych norm (zasad) postępowania

W Banku stosowane są następujące normy (zasady) lub inne wewnętrzne kodeksy (regulaminy) postępowania:

- Kodeks Etyki Bankowej,
- Zasady ładu korporacyjnego

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (rynek, produkty, umowy)

1. Otoczenie makroekonomiczne

1.1. Opis sytuacji gospodarczej w Polsce

Według prognoz na rok 2019 sytuacja gospodarcza przedstawia się, jak poniżej:

1) W zakresie czynników zewnętrznych:

- a) Stabilny wzrost aktywności ekonomicznej w strefie euro,
- b) Pozostawanie podstawowych stóp procentowych EBC na stabilnym poziomie,
- c) Stabilna perspektywa koniunktury gospodarczej w USA,
- d) Umiarkowana presja inflacyjna w USA,

2) W zakresie czynników wewnętrznych:

- a) Stabilna koniunktura w Polsce ze wzrostem PKB na poziomie 3-4%,
- b) Pozostawanie podstawowych stóp procentowych NBP na niezmiennym poziomie przynajmniej do końca 2019 r., a stopy referencyjnej na poziomie 1,5% co najmniej do I kwartału 2021 r.,
- c) Dalsze zaostrzanie polityki kredytowej przez banki oraz brak istotnych zmian wielkości popytu na kredyty dla przedsiębiorstw i kredyty konsumpcyjne,
- d) Narastające ryzyka w niektórych sektorach gospodarki, zwłaszcza w budownictwie.

Ponadto, na bieżącą i przyszłą koniunkturę oddziaływać będą:

- 1. Wzrost zasobności gospodarstw domowych i silna konsumpcja prywatna wskutek wysokich dochodów rozporządzalnych, dobrej sytuacji na rynku pracy, optymizmu konsumentów, a także zamrożenia cen energii elektrycznej dla klientów indywidualnych,

2. Niskie, w stosunku do inflacji, oprocentowanie depozytów generujące ryzyko wycofywania środków z banków i przeznaczania ich na konsumpcję,
3. Skala i tempo absorpcji środków z UE,
4. Dostosowania płacowe wynikające z łatwiejszego dostępu do rynków pracy w UE obywateli Ukrainy,
5. Możliwość negatywnych zdarzeń na zagranicznych rynkach finansowych,
6. Problemy strukturalne UE, ryzyko polityczne w strefie euro, a także intensyfikacja konfliktów handlowych.

Należy również zwrócić uwagę na niepewność odnośnie polityki gospodarczej rządu i otoczenia zewnętrznego, długookresowe ryzyka dla polskiej gospodarki związane ze zmniejszaniem się środków z UE po 2020 r., pogarszającą się demografią i wzrost wydatków na emerytury.

Bank działa w otoczeniu zmieniających się przepisów unijnych, w tym rozporządzeń, wiążących w całości i stosowanych bezpośrednio w państwie członkowskim oraz dyrektyw, które są implementowane do przepisów krajowych, a następnie Bank wdraża je, dostosowując wewnętrzny system zarządzania ryzykiem do zmienionych przepisów nadzorczych. W dniu 7 czerwca 2019 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zostały opublikowane przepisy tzw. Pakietu Bankowego, w skład którego wchodzi zmiany dyrektywy BRR, CRD oraz rozporządzeń SRM i CRR. Termin na implementację wymienionych dyrektyw upływa 28 grudnia 2020 r.

Zmiana ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających pozwoliła na podwyższenie funduszu udziałowego zaliczanego do kapitału podstawowego Tier I, Bank dokonał zmian statutu Banku w 2017 r., skutkujących po dokonaniu wpisu w KRS. Wzrost opłat na rzecz BFG oraz działanie w otoczeniu wydłużającego się okresu utrzymywania się niskich stóp procentowych może przełożyć się na obniżenie wyników finansowych Banku.

Tabela 1. Prognozowane założenia makroekonomiczne

Prognoza dla:	2019r.	2020r.
Średnioroczny PKB	4,2%	3,7%
Inflacja CPI (stan na koniec roku)	2,5%	2,8%
Stopa bezrobocia (stan na koniec roku)	5,5%	5,6%
Wzrost wynagrodzeń	7%	5,5%
Stopa referencyjna NBP	1,5%	1,5%
Kurs średni EUR/PLN (stan na koniec roku)	4,28	4,22

Na podstawie danych SGB-Banku S.A. maj 2019 r.:

1. Biuletyn Progностyczny SGB-Bank S.A.
2. Prognozy zagregowane SGB-Banku S.A.

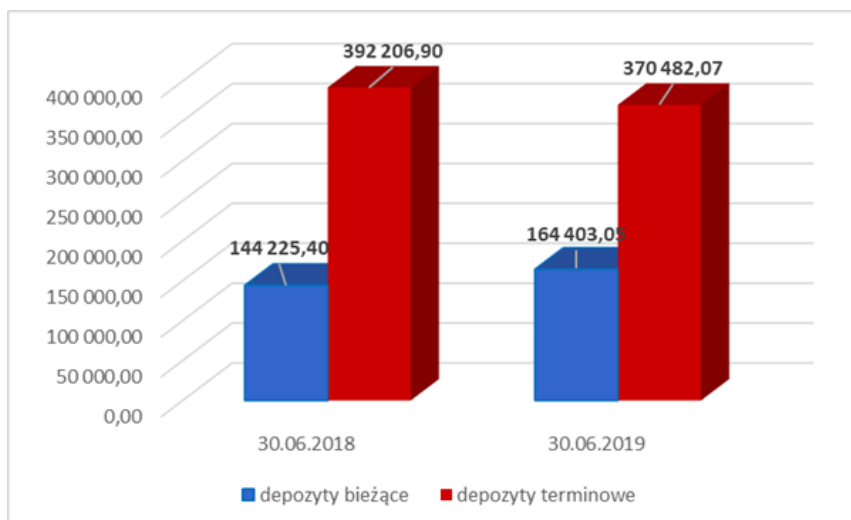
2. Opis branży i przedmiot działalności Banku

2.1. Podstawowe obszary działalności Banku

Działalność depozytowa

Na dzień 30.06.2019 r. w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie, nastąpił spadek depozytów terminowych (bez kaucji) w porównaniu do 30.06.2018 r. o kwotę 21 724,83 tys. zł tj. 5,54%. Zmiana wynika z obniżenia oprocentowania lokat, zastosowanego w celu zmniejszenia kosztów odsetkowych. Bank dąży do zwiększenia depozytów bieżących, które stanowią tańsze źródło finansowania niż lokaty, co jest sukcesywnie realizowane. Porównując koniec czerwca 2018 r. i 2019 r., Bank odnotował wzrost bazy depozytów bieżących na poziomie 13,99%, tj. 20 177,65 tys. zł.

Zmiany depozytów wraz z ich podziałem na terminowe i bieżące, przedstawia poniższy wykres:

Na koniec czerwca 2019 roku na rachunkach bieżących zdeponowano 164 403,05 tys. zł, natomiast na rachunkach terminowych 370 482,07 tys. zł, z czego ok. 370 470,06 tys. zł stanowiły lokaty sektora niefinansowego, a 12,01 tys. zł depozyty terminowe jednostek budżetowych.

Stan depozytów terminowych oraz bieżących spadł w stosunku do końca czerwca 2018 roku o ok. 0,29%. W związku z tym, iż Bank odnotowuje szybki wzrost depozytów bieżących, przyczyni się to do pozyskania tańszego źródła finansowania kredytów.

W celu utrzymania bazy depozytowej na bezpiecznym poziomie, Bank wprowadził do oferty nowe produkty depozytowe dostosowane do oczekiwań klientów. W I połowie 2019 r., do oferty Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie wprowadzone zostały następujące produkty depozytowe:

- Złota Lokata 2019 – lokata 3 miesięczna z oprocentowaniem stałym, przeznaczona dla klientów indywidualnych, lokata z loterią promocyjną,

- Lokata jubileuszowa, 120-dniowa z oprocentowaniem stałym, przeznaczona dla klientów indywidualnych, na nowe środki.

W związku z tym, że oferta rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych i bieżących jest atrakcyjna, co odzwierciedlają bardzo dobre wyniki sprzedażowe tych produktów, a tym samym przyrost bazy depozytów bieżących, Bank nie zmienił oferty w tym zakresie. Oferta została natomiast rozszerzona o nową funkcjonalność – Paybynet.

Usługa płatności internetowych Paybynet pozwala przekazywać pieniądze z konta użytkownika bezpośrednio na konto sklepu, bez zatrzymywania ich w firmie pośredniczącej. Klient widzi, komu i za co przelewa pieniądze, a sprzedawcy łatwiej jest zidentyfikować zamówienie. Wystarczy wybrać w e-sklepie jako formę płatności szybki przelew Paybynet, zalogować się do bankowości internetowej i zaakceptować operację. Transakcja jest realizowana w kilka sekund. Usługa umożliwia również płacenie za zakupy kartą kredytową. Usługa realizowana jest w internecie, z wykorzystaniem bankowości elektronicznej.

W celu utrzymania bazy depozytów terminowych, oferowano klientom także lokaty negocjowane.

Największym zainteresowaniem cieszyła się promocyjna Złota Lokata 2019, która jest już „sztandarowym” produktem depozytowym oferowanym przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie. Środki zdeponowane na 19 edycji tej lokaty, stanowią 35,51% wszystkich depozytów terminowych Banku (bez kaucji) wg stanu na dzień 30.06.2019 r. Wpływ na preferencje klientów, oprócz korzystnego oprocentowania, ma również fakt, iż klienci spełniający dodatkowe warunki dotyczące okresu utrzymywania wkładu, biorą udział w loterii promocyjnej. W tegorocznej loterii, można wygrać atrakcyjne nagrody, w postaci: trzech samochodów osobowych marki Skoda Citigo, pięciu skuterów Junak, siedmiu rowerów Kross oraz dziewięciu telewizorów Philips.

Pozostałe lokaty, wprowadzone do oferty Banku, monitorowane i modyfikowane, w zależności od bieżących potrzeb, również charakteryzują się dużym zainteresowaniem deponentów. Produkty depozytowe oferowane w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie uzyskały uznanie klientów, szczególnie ze względu na atrakcyjne oprocentowanie, okres deponowania dostosowany do potrzeb klientów oraz bezpieczeństwo deponowanych środków.

Powyższe dane dotyczące działalności depozytowej mogą świadczyć i utwierdzać w przekonaniu, iż Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie jest jednostką wychodzącą naprzeciw oczekiwaniom klientów, odpowiednio reagującą na potrzeby rynku i klientów przy jednoczesnym zachowaniu maksymalizacji bezpieczeństwa zdeponowanych środków.

Działalność kredytowa

Działalność kredytowa banku koncentrowała się na :

- prowadzeniu umiarkowanej i usystematyzowanej działalności,

- pełnej obsłudze dotychczasowych klientów,
- udzielaniu kredytów wiarygodnym kredytobiorcom.

Na dzień 30.06.2019 r. kredyty podmiotów finansowych, niefinansowych i jednostek budżetowych nominalnie osiągnęły poziom 427 726 tys. zł, natomiast rok 2018 zakończył się stanem kredytów na poziomie 427 777 tys. zł co daje dynamikę 99,99%.

Zobowiązania pozabilansowe z tytułu niewykorzystanych kredytów oraz udzielonych gwarancji bankowych wg stanu na 30.06.2019r. wyniosły 22 961 tys. zł. W stosunku do 31.12.2018 r. nastąpił spadek o 5,18%.

Wartość kredytów w sytuacji normalnej i pod obserwacją nominalnie, wg stanu na 30.06.2019 r., wynosiła 233 547 tys. zł, co stanowiło 54,60% ogólnej kwoty udzielonych kredytów. Kredyty zagrożone nominalnie wynosiły 194 179 tys. zł i stanowiły 45,40% ogólnej kwoty kredytów.

Wg stanu na 30.06.2019r. w obsłudze znajdowało się 2 767 umów kredytowych i umów gwarancji bankowych, przy średniej kwocie na umowę na poziomie 162,88 tys. zł.

W I półroczu 2017 r. Bank prowadził ograniczoną działalność kredytową ze względu na konieczność poprawy wskaźników płynności i niskie kapitały dla obliczenia współczynników kapitałowych. Akcja kredytowa w pełnym zakresie została wznowiona z dniem 20.06.2017 r.

W ramach akcji kredytowej w danym okresie tj. od 20.06.2017 r. na dzień 30.06.2019 r. funkcjonuje 675 umów kredytowych na łączną kwotę 108 577,41 tys. zł.

W I półroczu 2019 r. do oferty Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie wprowadzono następujące produkty kredytowe:

- Kredyt mieszkaniowy własne M przeznaczony dla nowych i dotychczasowych klientów indywidualnych Banku, z zastrzeżeniem, że umowa o kredyt mieszkaniowy nie może być zawarta w związku z prowadzoną przez klienta indywidualnego działalnością gospodarczą, zawodową lub rolniczą,
- Kredyt gotówkowy jubileuszowy (kredyt w rachunku bieżącym) przeznaczony dla nowych i dotychczasowych klientów indywidualnych Banku, na cele niezwiązane z prowadzoną działalnością gospodarczą lub rolniczą.

Na dzień 30.06.2019r. kredyty komercyjne wraz z gwarancjami stanowiły 85,57% ogólnej kwoty, kredyty preferencyjne 14,43% obliża kredytowego.

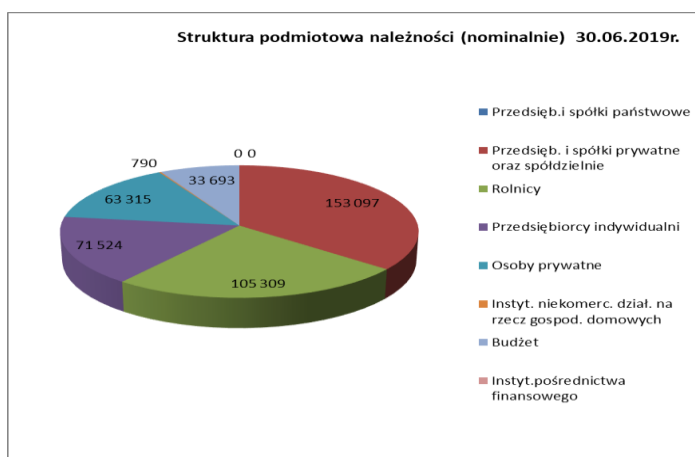
Wśród kredytów komercyjnych 1 859 umów o łącznej (bilansowo i pozabilansowo) wartości 381 669 tys. zł kwotowo dominowały kredyty inwestycyjne – 113 885 tys. zł oraz kredyty obrotowe w rachunku kredytowym – 57 142 tys. zł zaś ilościowo kredyty konsumpcyjne – 591 umów (średnio 51,96 tys. zł) oraz kredyty w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym (ROR) + debet w ROR – 333 umowy (średnio 10,04 tys. zł).

Wśród kredytów preferencyjnych (789 umów na łączną kwotę 65 025 tys. zł) kwotowo dominowały kredyty inwestycyjne preferencyjne z linii MR (młody rolnik) na kwotę 18 728 tys. zł i KZ (kredyt na zakup gruntów rolnych) na kwotę 13 117 tys. zł oraz z linii NT (kredyt na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych) na kwotę 15 630 tys. zł; ilościowo również dominowały kredyty z linii MR – 260 umów oraz KZ – 281 umów.

Wg stanu na 30.06.2019 r. w strukturze podmiotowej (bilansowo) Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie dominowały przedsiębiorstwa, spółki prywatne i spółdzielnie oraz rolnicy, które stanowią odpowiednio 35,79% i 24,62%. Na trzecim miejscu plasują się kredyty udzielone przedsiębiorcom indywidualnym 16,72%, a następnie osobom fizycznym 14,80%. Pozostałe grupy podmiotów stanowią nieznaczący udział w strukturze obliża kredytowego.

Struktura należności od sektora finansowego, niefinansowego i jednostek budżetowych nominalnie (w tys. zł)

<i>Podmiot</i>	<i>stan zadłużenia w tys. zł bilansowe nominalnie 30.06.2019r.</i>	<i>Struktura</i>
<i>Przedsięb. i spółki państwowe</i>	0	0,00%
<i>Przedsięb. i spółki prywatne oraz spółdzielnie</i>	153 097	35,79%
<i>Rolnicy</i>	105 309	24,62%
<i>Przedsiębiorcy indywidualni</i>	71 524	16,72%
<i>Osoby prywatne</i>	63 315	14,80%
<i>Instyt. niekomerc. dział. na rzecz gospod. domowych</i>	790	0,18%
<i>Budżet</i>	33 693	7,88%
<i>Instyt. pośrednictwa finansowego</i>	0	0,00%
<i>Ogółem</i>	427 726	100,00%

Na dzień 30.06.2019 r. w Banku funkcjonowało 119 gwarancji bankowych na łączną kwotę 3 993 tys. zł, a wg stanu na 31.12.2018 r. 125 gwarancji na łączną kwotę 4 228 tys. zł, co daje dynamikę 94,44%. W strukturze gwarancji bankowych przeważają gwarancje udzielone przedsiębiorstwom, spółkom prywatnym i spółdzielniom oraz przedsiębiorcom indywidualnym i stanowią odpowiednio 49,79% i 50,21%. Wg stanu na 31.12.2018 r. struktura przedstawiała się następująco: przedsiębiorstwa, spółki prywatne i spółdzielnie 31,38%, przedsiębiorcy indywidualni 68,62%.

Pozostała działalność

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie prowadzi działalność dewizową, dzięki której klienci mogą być obsługiwani kompleksowo. Działalność dewizowa jest traktowana jako element uzupełniający do oferty złotowej, pożądana z przyczyn marketingowych, oczekiwana przez klientów, lecz nie stanowiąca bezpośredniego źródła dochodów Banku. Oferowane przez Bank produkty dewizowe, to skup i sprzedaż walut obcych, pośrednictwo w dokonywaniu rozliczeń w kraju z nierezydentami, wykonywanie transferów zagranicznych, otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących oraz walutowych lokat terminowych. W celu zwiększenia wolumenu wymiany walut i przychodów z tego tytułu, w Banku funkcjonuje stanowisko ds. wymiany walutowej. Należy nadmienić, iż w I półroczu 2019 r., wynik z tyt. wymiany walut, osiągnął poziom wyniku z tytułu wymiany walut za cały 2018 r.

Działalność marketingowa

Wizerunek i marka

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie prowadzi w 2019 r. kampanie marketingowe i wizerunkowe skierowane zarówno do obecnych jak i nowych klientów. Efekty działalności wizerunkowej są widoczne we wszystkich placówkach Banku.

Znaczące miejsce w filozofii działania PBS w Ciechanowie w I półroczu 2019 roku zajmowała idea biznesu społecznie odpowiedzialnego. Społecznie odpowiedzialny wymiar aktywności Banku

realizowany był przez wsparcie finansowe lokalnych inicjatyw i przedsięwzięć, takich jak: gminne dożynki, półkolonie z Bankiem, czy eventy lokalne.

Reklama, sponsoring i wsparcie środowisk lokalnych

Reklama Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie obejmowała następujące kanały:

- ulotki formatu DL, plakaty formatu A2, A4, A3,
- reklamę w witrynach okiennych placówek Banku,
- stojaki na ulotki do stoisk wystawienniczych,
- standy reklamowe,
- gadżety reklamowe,
- bankową witrynę internetową (stronę internetową),
- system BSTV,
- informację podawaną na wyciągach bankowych,
- reklamy wielkoformatowe na budynku centrali Banku oraz na powierzchniach wynajmowanych, w tym siatki reklamowe,
 - reklamę w lokalnej prasie,
 - reklamę w bankomatach,
 - reklamę na Facebook,
 - reklamę w mediach społecznościowych,
 - reklamę w Google.

W I półroczu 2019 roku, wspierane były lokalne inicjatywy kulturalne, sportowe i edukacyjne. Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie wspiera finansowo również instytucje, z którymi związany jest od wielu lat.

2.2. *Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank*

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie w I półroczu 2019 roku, posiadał w swojej podstawowej ofercie rachunki zarówno dla klientów indywidualnych, jak i instytucjonalnych. Do pierwszej grupy klientów dedykowane jest konto na dobry początek, konto za złotówkę, konto dla seniorów oraz konto VIP. Bank w swojej ofercie posiada także rachunek dedykowany klientom z segmentu non-profit. W ofercie rachunków dla klientów instytucjonalnych znajdują się: KONTO BIZNES MEGA, KONTO BIZNES, KONTO BIZNES DEBIUT oraz KONTO FARMER - przeznaczone dla Rolniczych Podmiotów Gospodarczych, tj. osób fizycznych lub prawnych prowadzących działalność rolniczą. Klienci Banku mogą korzystać również z usług, takich jak usługi bankowości elektronicznej czy usługi kart płatniczych, zapewniających stały dostęp do środków zgromadzonych na rachunku bez konieczności odwiedzania placówek Banku. Ponadto Klienci mogą korzystać z aplikacji portfel SGB,

która umożliwia płaćenie kartą mobilną i sprawdzenie salda konta. W celu uatrakcyjnienia oferty rachunków, w I półroczu br., wprowadzono usługę Paybynet, a pod koniec 2018 r. płatności natychmiastowe express elixir, realizowane 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę.

Obok rachunków, Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie, oferuje swoim Klientom lokaty terminowe, w tym również lokaty zakładane za pośrednictwem CBP (Customer Banking Platform), które cieszą się niesłabnącym zainteresowaniem klientów od momentu wprowadzenia produktu do oferty Banku.

W I półroczu 2019 roku, podobnie jak w latach poprzednich, największym zainteresowaniem Klientów cieszyła się lokata promocyjna Złota Lokata 2019, która jest już „tradycyjnym” produktem depozytowym oferowanym przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie, połączonym z loterią promocyjną, w której do wygrania są atrakcyjne nagrody rzeczowe.

W celu zwiększenia bazy kredytowej osób fizycznych, w I półroczu br. wprowadzono do oferty produktowej kredyt mieszkaniowy. Produkt ten cieszy się dużym zainteresowaniem Klientów.

Ponadto w związku obchodami jubileuszu 120-lecia Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, wprowadzono do oferty lokatę i kredyt jubileuszowy, produkty przeznaczone dla klientów indywidualnych.

3. Informacje o zmianach na rynku, z uwzględnieniem podziału na podmioty

3.1. Klienci – rok 2019

Wśród Klientów Banku dominującą rolę odgrywały osoby fizyczne, których depozyty stanowiły 97,13% depozytów terminowych (bez kaucji) oraz 84,56% ogólnej liczby depozytów (nie uwzględniając odsetek).

Wśród produktów najchętniej wybieranych przez Klientów Banku dominowała lokata 3-miesięczna Złota Lokata 2019.

Innymi produktami, które cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony Klientów, były Lokata Super PBSiak oraz lokata Jubileuszowa.

Bank koncentrował się na obsłudze Klientów m.in. z powiatów ciechanowskiego, mławskiego, przasnyskiego, żuromińskiego, sierpeckiego, płockiego. Realizując swoją strategię, Bank koncentruje się głównie na obsłudze Klientów indywidualnych, rolników oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

4. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku, w tym umowach ubezpieczenia, współpracy lub konsorcjach

4.1. Umowy ubezpieczenia

Bank posiada umowę agencyjną zawartą z MACIF Życie TUV w Warszawie, na podstawie której jest ubezpieczającym w ubezpieczeniu na życie Acti Finanse 3. Ubezpieczenie na życie dotyczy

wszystkich rodzajów kredytów w kwocie do 3 mln złotych. Ubezpieczonymi mogą być osoby w wieku od 18 do 70 lat.

Pakiet ubezpieczeń jest rozszerzony o indywidualne ubezpieczenia na życie dla wszystkich klientów Banku – pakiet ACTI Ochrona i ACTI Ochrona Bezpieczeństwo. Ubezpieczenia w ramach pakietu ACTI OCHRONA mogą być zawierane z osobami w przedziale wiekowym 18 – 75 lat.

Bank, na podstawie zawartych umów agencyjnych, współpracuje także z:

- 1) Wielkopolskim Towarzystwem Ubezpieczeń Życiowych i Rentowych Concordia Capital SA z siedzibą przy ul. św. Michała 43 w Poznaniu,
- 2) Concordia Polska Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą przy ul. św. Michała 43 w Poznaniu.

W ramach prowadzonej współpracy w zakresie bancassurance Klienci Banku mogą korzystać z większości oferowanych przez ubezpieczycieli produktów. Wszystkie ubezpieczenia „Życie Komfort” zawierane są w celu zabezpieczenia zobowiązań wynikających z umów kredytu lub pożyczki.

W ramach oferowanej współpracy, firmy mogą korzystać zarówno z ubezpieczenia budynków, budowli, maszyn i urządzeń, jak również środków obrotowych czy nakładów inwestycyjnych.

Wszystkie produkty ubezpieczeniowe oferowane są przez przeszkolonych pracowników Banku posiadających certyfikat osoby fizycznej wykonującej czynności agencyjne (OFWCA). Pracownicy są obowiązani oferować klientom Banku szeroką gamę ubezpieczeń zarówno życiowych jak i majątkowych celem zwiększenia dochodów z działalności bancassurance, ale przede wszystkim obowiązani są kierować produkty dopasowane do potrzeb klienta.

4.2. *Umowy współpracy z innymi bankami lub innymi podmiotami*

Od 23 listopada 2018 r. Bank działa jako samodzielny, współpracujący z SGB-Bankiem S.A.

Od 08 września 2011 r. do 31.05.2019 r. Bank współpracował z Mennicą Polską w zakresie sprzedaży jej wyrobów.

4.3. *Umowy Zrzeszenia*

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie od 10 stycznia 2002 roku do 22 listopada 2018 roku był zrzeszony w Spółdzielczej Grupie Bankowej. Od 23 listopada 2018 r. Bank działa jako samodzielny, współpracujący z SGB-Bankiem S.A. na podstawie porozumienia o współpracy.

5. *Główni konkurenci Banku*

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie posiada uprawnienia do świadczenia swoich usług na terenie całego kraju. W rzeczywistości jednak jego działalność koncentruje się głównie na terenie północnego Mazowsza, gdzie zlokalizowane są placówki Banku. Wiodący Oddział oraz Centrala

Banku zlokalizowane są na terenie miasta Ciechanowa. W każdym mieście, w którym funkcjonują placówki PBS w Ciechanowie, ma do czynienia z silną konkurencją ze strony banków komercyjnych oraz banków spółdzielczych i instytucji parabankowych, a także SKOK-ów.

W samym tylko Ciechanowie, w którym mieści się Centrala Banku i który stanowi jednocześnie wiodącą jednostkę Banku, działają liczne konkurencyjne banki, m.in.: PKO BP S.A., Santander Bank Polska, BNP Paribas Polska, Bank Poczty S.A., PKO S.A., Bank Millennium S.A., Euro Bank S.A., Getin Bank S.A., ING Bank Śląski S.A., Meritum Bank S.A., Credit Agricole S.A., SKOK Stefczyka, Bank Spółdzielczy w Płońsku, Warmińsko-Mazurski Bank Spółdzielczy w Piszczu, Warszawski Bank Spółdzielczy, Alior Bank S.A. oraz Nest Bank. Ponadto w miejscowościach, w których zlokalizowane są pozostałe placówki - Bank Spółdzielczy w Mławie, Bank Spółdzielczy w Żurominie, Bank Spółdzielczy w Brodnicy, Bank Spółdzielczy w Starej Białej. Tak duża konkurencja na rynku wyznacza sposób postępowania i wywiera znaczący wpływ na kształt strategii rozwoju Banku.

6. Czynniki zewnętrzne

Czynniki mikrootoczenia

Powiat ciechanowski to teren, na którym swoją działalność prowadzą małe przedsiębiorstwa oraz małe i średnie gospodarstwa rolne. Dlatego też Bank posiada preferencyjne pakiety dla rolników oraz wiele atrakcyjnych produktów i usług dla pozostałych podmiotów i Klientów indywidualnych. Bank oferuje produkty depozytowe i kredytowe o konkurencyjnym oprocentowaniu, które pozwalają przyciągać Klientów. W następnych latach Bank planuje utrzymać pozycję na rynku lokalnym pozyskując nowych Klientów poprzez dążenie do udoskonalania metod ich obsługi, unowocześnianie systemów informatycznych i zaplecza sprzętowego oraz wprowadzanie i doskonalenie nowoczesnych produktów i usług bankowych.

Czynniki otoczenia rynkowego

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie jest jednym z najstarszych banków spółdzielczych w naszym kraju. Swoją działalność rozpoczął od roku 1899 jako Towarzystwo Wzajemnego Kredytu i z niewielkiej instytucji finansowej przekształcił się w nowoczesny, solidny i dynamicznie rozwijający się polski Bank. Każdego dnia Bank konsekwentnie realizuje przyjętą misję polegającą na efektywnym zaspokajaniu potrzeb na usługi finansowe Klientów indywidualnych i instytucjonalnych, będących właścicielami w środowisku lokalnym i ku jego pożytkowi.

Podstawowym celem działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie jest wspieranie rozwoju gospodarczego środowisk lokalnych, kompleksowa obsługa finansowa firm, a także przedsiębiorstw sektora rolno-spożywczego działających na terenie miasta Ciechanowa oraz innych miast i gmin województwa mazowieckiego. Bank stara się dostosować ofertę do potrzeb i wymagań

Klientów działających na lokalnym rynku, pamiętając o tym, że tylko satysfakcja Klienta jest gwarancją sukcesu Banku.

7. Imne działania

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Bank realizuje długoterminową strategię rozwoju Banku ujętą w Planie finansowym na rok 2018 i strategicznej projekcji finansowej na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie. Dokument ten jest jednocześnie podstawą do Planu ochrony kapitału zaakceptowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego. Bank dokonał szeregu zmian w wielu istotnych obszarach funkcjonowania, m.in. opracował i wdrożył wiele ulepszeń w strukturze organizacyjnej, systemie zarządzania ryzykiem, w szczególności ryzykiem kredytowym oraz procedury zwiększające bezpieczeństwo, sprawność i efektywność Banku.

Można tu wymienić:

- bieżące zmiany w Regulaminie organizacyjnym Banku,
- realizację Programu redukcji kosztów,
- kontynuowanie projektów w obszarze informatycznym,
- zrealizowany projekt mający na celu zmiany procesu kredytowego oraz regulacji wewnętrznych Banku w zakresie zarządzania i administracji ryzyka kredytowego.

Zrealizowany projekt w zakresie ryzyka kredytowego usprawnił proces udzielania produktu kredytowego, proces monitorowania, sprawozdawczości zarządczej portfela kredytowego, proces wymiany informacji i uzgadniania danych, procedur kredytowych, w tym strategię zarządzania ryzykiem, politykę kredytową/podręcznik kredytowy, procedury/instrukcje procesu kredytowego.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym, z uwagi na jego wpływ na profil ryzyka i poziom adekwatności kapitałowej podlega ciągłemu doskonaleniu oraz dostosowywaniu do obowiązujących regulacji.

Bank rozpoczął wdrożenie systemu wspierającego kompleksową weryfikację Klienta kredytowego w dostępnych w internecie bazach rejestrowych CEIDG, KRS, REGON, Biurze Informacji Kredytowej, bazach ZBP, BIK, giełdach długów, itp.

III. ZASOBY JEDNOSTKI

Zasoby kadrowe

Stan zatrudnienia w osobach/etatach na dzień 30.06.2019 roku i 31.12.2018 roku oraz jego zmiany przedstawiają się następująco:

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
w okresie od 01.01.2019 roku do 30.06.2019 roku*

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>30.06.2019r.</i>	<i>Zatrudniono</i>	<i>Zwolniono</i>	<i>31.12.2018r.</i>
<i>Liczba pracowników w osobach</i>	141	10	11	142
<i>Liczba pracowników wg etatów</i>	140,25	10	11	141,25

Struktura wiekowa pracowników Banku na dzień 30.06.2019 roku i 31.12.2018 roku:

<i>Wiek zatrudnionych pracowników</i>	<i>Liczba pracowników</i>	
	<i>30.06.2019r.</i>	<i>31.12.2018r.</i>
<i>do 30 lat</i>	17	18
<i>od 31 – do 45 lat</i>	94	90
<i>od 46 – do 55 lat</i>	22	20
<i>ponad 55 lat</i>	8	14

W I półroczu 2019 roku pracownicy Banku 98 razy uczestniczyli łącznie w 47 różnego rodzaju szkoleniach, kursach, seminariach i konferencjach.

IV. INFORMACJE na TEMAT POSIADANYCH WŁASNYCH UDZIAŁÓW/AKCJI

Bank nie posiada własnych udziałów/akcji.

V. CELE I RYZYKA

Cele strategiczne w odniesieniu do całego portfela kredytowego odnosiły się do:

- 1) zapewnienia stabilnego rozwoju optymalnego jakościowo portfela zapewniającego zachowanie równowagi pomiędzy dochodowością a bezpieczeństwem,
- 2) zakładanego, jednak nie zrealizowanego, podwyższania jakości całego portfela kredytowego Banku wyrażonego udziałem należności od sektora niefinansowego i jednostek rządowych i samorządowych z rozpoznaną utratą wartości (zagrożonych) według wartości brutto do należności ogółem od sektora niefinansowego i jednostek rządowych i samorządowych (wartość wskaźnika prognozowana w Planie Finansowym na rok 2019 na dzień 30.06.2019 r. wynosi 43,05%), wskaźnik jakości całego portfela kredytowego (wg wartości bilansowej brutto) wg stanu na 30.06.2019 r. wyniósł 48,83%, wskaźnik jakości nominalnie wyniósł 45,40%. Przyczyną wysokiego wskaźnika jakości kredytów było w szczególności przeklasyfikowanie kredytów do wyższych grup ryzyka w wyniku dokonanego przeglądu portfela kredytowego w 2016 r., wstrzymanie akcji kredytowej do 19.06.2017 r., z uwagi na dostosowywanie rozmiarów prowadzonej działalności do posiadanych funduszy własnych, a obecnie przedłużający się proces sprzedaży wierzytelności ze względu na brak satysfakcjonujących ofert.
- 3) ograniczenia całkowitej Ekspozycji Kredytowej na Klienta Kredytowego lub na Grupie Powiązanej,

- 4) zakładanego udziału instrumentów finansowych w funduszach własnych - nie mógł przekroczyć 330% funduszy własnych, nie więcej niż 200 000 000 zł. Uchwałą Zarządu Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie z dnia 12.02.2019 r., Bank ustanowił limit związany z inwestycjami w instrumenty finansowe w wysokości „do 330% funduszy własnych, jednak nie więcej niż 200 000,00 tys. zł, łącznie dla instrumentów wysokiego, średniego, średnio-niskiego i niskiego ryzyka”. Limit ten wg stanu na 30.06.2019 r. został wykonany w 86,50%,
- 5) ściśle monitorowanie portfela kredytowego dostarczające Zarządowi Banku informacji umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

Bank realizował swoje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących:
- a) w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej:
 - oceny zdolności kredytowej (ilościowej i jakościowej), zróżnicowanej w odniesieniu do poszczególnych grup kredytobiorców,
 - monitorowania ekspozycji przez cały okres kredytowania
 - b) w odniesieniu do portfela kredytowego:
 - ustalanie apetytu na ryzyko (wartość wskaźnika prognozowana w Planie Finansowym na rok 2019 na dzień 30.06.2019 r. wynosi 43,05%), wskaźnik jakości całego portfela kredytowego (wg wartości bilansowej brutto) wg stanu na 30.06.2019 r. wyniósł 48,83%, wskaźnik jakości nominalnie wyniósł 45,40%. Wskaźnik alokacji kapitału na ryzyko kredytowe ustalony na poziomie 56,5%, wykorzystany w 90,97%). Wysoki wskaźnik kredytów zagrożonych wynikał z przeklasyfikowania kredytów do wyższych grup ryzyka na podstawie przeprowadzonego audytu zewnętrznego i przejściowego wstrzymania akcji kredytowej do 19.06.2017 r., stosowania od 20.06.2017 r. bardzo restrykcyjnego podejścia do ryzyka kredytowego i zawierania transakcji oraz obecnie z przedłużającego się procesu sprzedaży wierzytelności ze względu na brak satysfakcjonujących ofert.

W IV kwartale 2018 roku w ramach rocznego przeglądu procedur zarządzania ryzykiem kredytowym, Bank dokonał okresowego przeglądu wykorzystania limitów, w wyniku którego utrzymano lub zmieniono wartości dotychczasowych limitów oraz wprowadzono nowe limity. Zweryfikowana „Strategia Zarządzania Ryzykiem w PBS w Ciechanowie” weszła w życie z dniem 16.01.2019 r.

Prowadzone jest systematyczne monitorowanie portfela i przedkładanie informacji organom Banku. Prawidłowość działań zmierzających do osiągnięcia w/w celów podlega kontroli wewnętrznej.

- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, obejmujących w szczególności:

- a) weryfikację stanu prawnego nieruchomości, ocenę jakości zabezpieczeń,
- b) weryfikację ich wartości i płynności na etapie udzielania kredytu i w ramach prowadzonego monitoringu zabezpieczeń,
- c) dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH) utrzymywanie wskaźnika LTV na poziomie wynikającym z instrukcji monitorowania pojedynczej transakcji kredytowej,
- 3) stosowanie wymogu wnoszenia własnych środków przy realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych na poziomie minimum 20% całkowitego kosztu inwestycji,
- 4) utrzymywanie w portfelu aktywów Banku wyłącznie aktywów o charakterze bankowym. Bank nie utrzymuje portfela instrumentów o charakterze handlowym.

Z uwagi na samodzielne działanie, Bank nabył obligacje Skarbu Państwa, stanowiące zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych (FOŚG), w wartości nominalnej 3 000 tys. zł. Bank ujmuje te obligacje w bilansie w pozycji papiery wartościowe – instrumenty dłużne dostępne do sprzedaży. Są one zdeponowane na rachunku papierów wartościowych w SGB-Banku S.A.

Ograniczając ryzyko w odniesieniu do DEK (detalicznych ekspozycji kredytowych) i EKZH (ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie) ustalono:

- 1) utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie,
- 2) poziom wskaźników DTI (wskaźnik długu do dochodu) wynoszący:
 - a) 50% przy dochodach miesięcznych netto mniejszych lub równych średniemu wynagrodzeniu w gospodarce narodowej,
 - b) 65% przy dochodach wyższych niż średnie wynagrodzenie w gospodarce narodowej,
- 3) wskaźniki maksymalnego zaangażowania w każdy z portfeli (EKZH - 80%, DEK - 30%),
- 4) wskaźniki maksymalnego udziału ekspozycji zagrożonych w każdy z portfeli, w portfelu zagrożonych ekspozycji kredytowych ogółem (EKZH - 80%, DEK - 15%),
- 5) maksymalne okresy kredytowania - w okresie realizowania Planu Naprawy Bank limituje okres finansowania kredytami do 25 lat, z wyłączeniem:
 - a) kredytów udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego, dla których okres kredytowania jest zgodny z okresem finansowania przewidzianym w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ);
 - b) Produktów Kredytowych na cele mieszkaniowe, dla których Zarząd Banku może w uzasadnionych przypadkach wydłużyć okres kredytowania maksymalnie do 30 lat.
- 6) stosowanie szczegółowych limitów LtV na maksymalnym poziomie:
 - a) 80% w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - b) 75% w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej,

- 7) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie dla klientów instytucjonalnych z badaniem zdolności kredytowej metodą ekspercką,
- 8) wprowadzenie zasad oceny wartości nieruchomości wycenionej na podstawie operatu szacunkowego, zgodnie z Instrukcją prawnych form zabezpieczeń wierzytelności banku w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie.

Ważnym elementem ryzyka kredytowego jest ryzyko koncentracji, które zarządzane jest poprzez wyznaczanie, a następnie monitorowanie przestrzegania limitów koncentracji w podziale na:

- 1) Klientów lub Grupy Powiązane,
- 2) Podział geograficzny,
- 3) Podział pod względem Segmentu Klienta,
- 4) Podział pod względem sektora branżowego,
- 5) Ekspozycje zabezpieczone hipotecznie (odrębnie ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami mieszkaniowymi i ekspozycje zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi),
- 6) Detaliczne Ekspozycje Kredytowe.

Ryzyko kontynuacji działalności Jednostki

Działania podjęte przez Bank w celu zmniejszenia ryzyka zagrożenia kontynuacji działalności.

Bank, stosownie do oczekiwań Komisji Nadzoru Finansowego, opracował „Plan naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2017-2022”, który został w dniu 31.03.2017 r. przekazany do Komisji Nadzoru Finansowego. Zarząd Banku mimo braku formalnej akceptacji Planu naprawy przez Komisję Nadzoru Finansowego podjął działania w celu jego realizacji.

W trakcie jego realizacji część założeń uległa dezaktualizacji, w związku z czym Zarząd Banku podjął decyzję o jego aktualizacji, co zostało przedstawione Komisji Nadzoru Finansowego.

Bank sporządził Plan Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie w oparciu o postanowienia Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji z dnia 10 czerwca 2016 roku. Dokument ten stanowi, iż Bank zobowiązany jest do wdrożenia Planu Naprawy, który służy określeniu środków oraz działań podejmowanych przez Bank w przypadku znacznego pogorszenia się jego sytuacji finansowej.

Zarząd Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie skierował w dniu 29.03.2018 r. do Komisji Nadzoru Finansowego wnioski o zatwierdzenie Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie. Plan naprawy został zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 29.01.2019 r.

Załącznikiem do Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie jest Plan Finansowy na rok 2018 i Strategiczna Projekcja Finansowa na lata 2019-2022. Przyjęte w nim

założenia mają zapewnić bezpieczne funkcjonowanie w zmiennych warunkach w przyszłości, a także przystąpienie do Spółdzielczego Systemu Ochrony.

W oparciu o Plan Finansowy na rok 2018 i Strategiczną Projekcję Finansową na lata 2019-2022 Bank opracował Plan ochrony kapitału Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, który określa środki oraz działania podejmowane przez Bank w celu zapewnienia wymogu połączonego bufora i spełnienia wszystkich współczynników kapitałowych.

Plan ochrony kapitału został zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego 19.04.2018 r.

Bank nie był w stanie spełnić w terminie do 23.11.2018 r. jednego kryterium przystąpienia do Systemu Ochrony SGB, którym jest aby „Należności od sektora niefinansowego i jednostek rządowych lub samorządowych z rozpoznaną utratą wartości według wartości bilansowej brutto/Należności ogółem od sektora niefinansowego i jednostek rządowych lub samorządowych według wartości bilansowej brutto osiągnęły wartość max 10%”.

Bank, biorąc pod uwagę zrealizowane wielkości bilansowe na 31.12.2018 r., opracował „Plan finansowy na rok 2019 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, stanowiący uszczegółowienie i uaktualnienie projekcji finansowej na ten rok w „Planie finansowym na rok 2018 i strategicznej projekcji finansowej na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”.

W związku z terminem wygaśnięcia w dniu 23.11.2018 r. umowy zrzeczenia łączącej Bank z SGB-Bankiem S.A., w dniu 22 listopada 2018 r. strony zawarły porozumienie o współpracy kompleksowo regulujące zasady dalszej współpracy Banku oraz SGB-Banku S.A. w zakresach regulowanych do tej pory umową zrzeczenia oraz umowami szczegółowymi regulującymi konkretne obszary współpracy Banku oraz SGB-Banku S.A. w ramach zrzeczenia SGB.

Na podstawie zawartego porozumienia o współpracy SGB-Bank S.A. nadal wykonuje na rzecz Banku szereg czynności i usług na takich samych zasadach i warunkach finansowych, na jakich SGB-Bank S.A. wykonywał je na podstawie umowy zrzeczenia, za wyjątkiem wąskiego katalogu czynności i usług (np. audyt wewnętrzny oraz umowy z niektórymi dostawcami „narzędzi” analitycznych dla Banku), których wykonywanie za pośrednictwem SGB-Banku S.A. było możliwe wyłącznie w ramach zrzeczenia SGB. W związku z powyższym umowy szczegółowo regulujące te obszary współpracy zostały zmienione lub rozwiązane przez strony.

Bank realizuje proces dostosowania swojej struktury organizacyjnej do zarejestrowanych w KRS zmian w Statucie Banku, podjętych Uchwałą Zebrania Przedstawicieli w dniu 26.06.br., obejmujących wyodrębnienie niezależnej komórki audytu wewnętrznego, mającej za zadanie niezależne i obiektywne badanie i ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, a także procedur do wymaganego prawem stanu.

W wyniku zawarcia porozumienia o współpracy z SGB-Bankiem S.A. oraz przejścia do samodzielnego wykonywania przez Bank części czynności od SGB-Banku S.A. dalsze funkcjonowanie Banku po wygaśnięciu umowy zrzeczenia SGB-Bankiem S.A. w stanie niezakłóconym zostało w pełni zapewnione. Zmiana formy prawnej współpracy z SGB-Bankiem S.A. nie wpływa negatywnie na dalsze funkcjonowanie Banku.

Porozumienie o współpracy z SGB-Bankiem S.A. zostało zawarte na okres 24 miesięcy z zastrzeżeniem, że wygaśnie ono przed upływem ww. terminu w przypadku przystąpienia przez Bank do innego zrzeczenia oraz systemu ochrony.

O powyższym Bank, jako emitent obligacji, poinformował poprzez raport bieżący opublikowany na Catalist.

Obecnie trwają rozmowy z Bankiem SGB S.A. na temat zmiany czasokresu obowiązywania umowy na bezterminowy do momentu przystąpienia do systemu ochrony i banku zrzeczającego.

Informacja o prowadzonych sprawach sądowych, w których Bank występuje w charakterze Pozwanego:

- liczba spraw sądowych w toku z obszaru kadrowego – 6,
- liczba spraw sądowych w toku z obszaru członkowskiego – 5,
- liczba innych spraw sądowych w toku – 3.

Łączna wartość przedmiotu sporu – 22 481 072,00 zł.

Informacja o prowadzonych sprawach sądowych, w których Bank występuje w charakterze Powodu/Zainteresowanego:

- liczba spraw sądowych w toku z zakresu Zespołu Wierzytelności Trudnych – 78,
- liczba innych spraw sądowych w toku – 5.

Łączna wartość przedmiotu sporu – 124 398 812,66 zł.

VI. INFORMACJA w ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

1. Klasyfikacje instrumentów finansowych:

- 1) aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu,
- 2) udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne banku,
- 3) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- 4) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

2. Ryzyka, na które narażone są instrumenty finansowe:

Ryzyko jest nierozdzielnie związane z każdą formą inwestowania kapitału. Lokowanie środków w instrumenty finansowe zawsze wiąże się z ryzykiem utraty części lub całości zainwestowanego kapitału, a w przypadku niektórych instrumentów, nawet z koniecznością

wniesienia dodatkowych środków celem uzupełnienia strat, zwłaszcza jeżeli mamy do czynienia z dźwignią finansową, dającą możliwość większego zarobku przy jednoczesnym mniejszym udziale środków własnych co zwiększa ryzyko utraty, a nawet dopłaty do zainwestowanego kapitału. Im większy oczekiwany zysk tym większe ryzyko inwestycji. Rynek papierów wartościowych, w szczególności obrót giełdowy, cechują wahania kursów notowanych tam instrumentów, które nie zawsze zależą od emitentów czy od ich wyników z działalności. Wpływ na kształtowanie cen mogą mieć również wątki polityczne, ekonomiczne i prawne. Ryzykiem mogą być krótkoterminowe wahania wartości. Inwestor ponosi więc ryzyko związane ze zmianami kursów i ograniczeniami płynności (możliwość szybkiego nabycia i zbycia instrumentu).

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie inwestuje w instrumenty finansowe charakteryzujące się niskim poziomem ryzyka, aktualnie są to instrumenty dłużne utrzymywane do terminów wymagalności (bony pieniężne Narodowego Banku Polskiego). Bank rozszerzył inwestowanie o obligacje Skarbu Państwa, które także charakteryzują się niskim poziomem ryzyka.

Bank, ze względu na samodzielne działanie, zakupił obligacje Skarbu Państwa zaewidencjonowane w bilansie jako instrumenty dłużne dostępne do sprzedaży, stanowiące zabezpieczenie FOŚG, zdeponowane na rachunku papierów wartościowych w SGB-Banku S.A.

3. Zarządzanie ryzykiem w Banku (cele i metody)

a. zarządzanie ryzykiem kredytowym

Istota działalności kredytowej polega na jednoczesnym sterowaniu ryzykiem w odniesieniu do pojedynczej ekspozycji kredytowej i do łącznego zaangażowania kredytowego, w tym dużymi ekspozycjami kredytowymi. Z uwagi na strukturę aktywów głównym źródłem ryzyka kredytowego (w tym koncentracji) jest portfel kredytowy.

Ograniczenie tego ryzyka jest realizowane poprzez przyjęcie wewnętrznych zasad zabezpieczenia spłaty udzielonych kredytów oraz zachowania norm koncentracji wierzytelności określonych w Rozporządzeniu CRR, ustawie Prawo Bankowe i zaleceń KNF dla działalności kredytowej.

b. zarządzanie ryzykiem operacyjnym

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:
 - 1) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
 - 2) racjonalizację kosztów;
 - 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
 - 4) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny

- zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:
- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
 - 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
 - 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
 - 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
 - 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
 - 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.
1. System zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje:
- 1) wszystkie obszary działalności Banku, w tym również zlecenie czynności na zewnątrz;
 - 2) identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka operacyjnego z wykorzystaniem narzędzia samooceny ryzyka operacyjnego w realizowanych procesach,
 - 3) monitorowanie i kontrolowanie poziomu ryzyka operacyjnego poprzez system raportowania zdarzeń i strat operacyjnych, monitorowanie stopnia realizacji KRI, w tym wartości progowych w zakresie strat dotyczących rodzajów zdarzeń ryzyka operacyjnego, przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
 - 4) akceptowanie poziomu ryzyka, bądź w uzasadnionych przypadkach podejmowanie działań ograniczających ryzyko.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym przebiega w ramach odpowiedniego środowiska wewnętrznego zarządzania ryzykiem (organizacyjnych narzędzi zarządzania ryzykiem).

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym odnosi się do:

- 1) struktury organizacyjnej banku oraz jej adekwatności do realizacji strategicznych celów,
- 2) czynności wykonywanych przez pracowników,
- 3) adekwatności kwalifikacji pracowników oraz ich rozwoju do potrzeb banku,
- 4) zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 5) przeciwdziałania dyskryminacji pracowników m.in. ze względu na wiek, płeć, przekonania, przynależność do partii politycznej, organizacji i związków zawodowych,
- 6) ubezpieczeń oraz odszkodowań,

- 7) zapobiegania działalności przestępczej pracowników, klientów oraz innych osób na szkodę banku,
- 8) procesów realizowanych przez kanały dystrybucji produktów (tradycyjne i elektroniczne) wykorzystywanych przez bank,
- 9) bezpieczeństwa fizycznego i informatycznego,
- 10) zdarzeń dotyczących zaburzeń pracy systemów teleinformatycznych i informacyjnych,
- 11) ochrony zasobów informacyjnych i informacji,
- 12) braku możliwości prowadzenia działalności przez Bank lub poniesienia strat w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych,
- 13) planów wdrożenia nowych technologii teleinformatycznych,
- 14) postępowania w sytuacjach zagrożenia bieżącego funkcjonowania banku,
- 15) zdarzeń, których skutki dotyczą bank, natomiast ich przyczyny znajdują się poza jego bezpośrednią kontrolą,
- 16) usług świadczonych w ramach współpracy z kontrahentami na podstawie umów o wykonywanie czynności należących do zakresu działania banku oraz innych umów,
- 17) adekwatności polityki i praktyki ubezpieczeniowej banku w relacji do ponoszonego ryzyka,
- 18) nowych i istniejących produktów, projektów oraz procesów.

c. zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:
 - 1) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
 - 2) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,
 - 3) utrzymanie wskaźników płynności na odpowiednich poziomach:
 - a) Nadzorcza Miara Płynności M1 – minimum 20 000 tys. zł, zrealizowano 173 453,94 tys. zł;
 - b) Nadzorcza Miara Płynności M2 – minimum 1,20, zrealizowano 7,30;
 - c) Nadzorcza Miara Płynności M3 – minimum 1,05, zrealizowano 2,03;
 - d) Nadzorcza Miara Płynności M4 – minimum 1,05, zrealizowano 1,55;
 - e) Wskaźnik LCR – 160%; zrealizowano 1 882%;
 - f) Wskaźnik NSFR – 100%; zrealizowano 151%.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
 - 2) realizowanie strategii finansowania, o której mowa w ust. 3,
 - 3) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym,
 - 4) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych,
 - 5) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) na wymaganym przepisami poziomie,
 - 6) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne,
 - 7) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami (wraz z zobowiązaniami pozabilansowymi udzielonymi) w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku,
 - 8) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym,
 - 9) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów lub dużych depozytów w bazie depozytowej,
 - 10) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie,
 - 11) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.
3. Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:
- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 75% pasywów ogółem,
 - 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów,
 - 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania,

d. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:
 - 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych,
 - 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
 - 3) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów:
 - a) ryzyko przeszacowania – 10% annualizowanego wyniku odsetkowego,
 - b) ryzyko bazowe – 10% annualizowanego wyniku odsetkowego,
 - c) wpływ zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału – 4% funduszy własnych.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
 - 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 2% sumy bilansowej;
 - 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) – zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
 - 4) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

e. zarządzanie ryzykiem walutowym

1. Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:
 - 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych,
 - 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem SGB-Banku S.A.,
 - 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.
2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:
 - 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku,
 - 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z SGB-Bankiem S.A. polegających na

zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego,

- 3) utrzymywanie relatywnie wysokiego poziomu aktywów płynnych w walutach obcych,
- 4) podnoszenie kwalifikacji kadry,
- 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

f. zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest utrzymywanie funduszy własnych na poziomie adekwatnym do rozmiarów prowadzonej działalności obciążonej ryzykiem.

Bank w planach kapitałowym i finansowym uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi Banku, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez Bank funduszy własnych, które winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku, z uwzględnieniem charakteru działania oraz wyliczeń dodatkowych wymogów kapitałowych w ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego.

Bank określa maksymalną wielkość apetytu na ryzyko poprzez wyznaczenie poziomu kapitału wewnętrznego w odniesieniu do funduszy własnych oraz poprzez przyjęcie minimalnego poziomu wewnętrznego współczynnika kapitałowego; określenie tych wielkości stanowi główne cele strategiczne w zakresie zarządzania kapitałem.

Poziom adekwatności kapitałowej, mierzony wielkością współczynników kapitałowych i wielkością wewnętrznego współczynnika kapitałowego podlega systematycznemu monitorowaniu w okresach kwartalnych; w przypadku, gdy wielkość wymogów kapitałowych lub poziom funduszy własnych będą zagrażać utrzymaniu poziomów współczynników kapitałowych lub wewnętrznego współczynnika kapitałowego na poziomach określonych w celach strategicznych, częstotliwość analizy poziomu adekwatności kapitałowej zostaje zwiększona.

W celu zapewnienia adekwatności funduszy własnych w relacji do poziomu ponoszonego ryzyka, Zarząd podejmuje działania o charakterze krótko- lub długoterminowym, szczegółowo określone w Strategii zarządzania i planowania kapitałowego.

Funkcjonujący w Banku system informacji zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) poziomu, struktury i zmian w funduszach własnych,
- 2) poziomu uznanego kapitału,
- 3) poziomu i zmian współczynników kapitałowych, w tym struktury i zmian w aktywach ważonych ryzykiem,
- 4) poziomu i struktury kapitału wewnętrznego,
- 5) wyników testów warunków skrajnych,
- 6) realizacji przyjętych limitów alokacji,

- 7) realizacji planu kapitałowego,
- 8) poziomu wskaźnika dźwigni finansowej.

g. zarządzanie ryzykiem utraty reputacji

Celem zarządzania ryzykiem utraty reputacji Banku jest utrzymanie prawidłowych relacji z Udziałowcami traktowane jako forma minimalizacji ryzyka wystąpienia sporów sądowych oraz z Klientami Banku celem minimalizacji ryzyka wypłaty depozytów, mogące wpłynąć negatywnie na sytuację finansową Banku.

Zarządzanie ryzykiem utraty reputacji w Banku obejmuje w szczególności:

- 1) monitorowanie mediów, w tym społecznościowych oraz środowiska lokalnego pod względem identyfikacji skutków zaistniałych zdarzeń wizerunkowych,
- 2) rejestrowanie zaistniałych zdarzeń wizerunkowych oraz ich skutków w postaci strat reputacyjnych,
- 3) analizowanie i ocena strat reputacyjnych oraz określanie poziomu ryzyka utraty reputacji,
- 4) identyfikowanie potencjalnych zagrożeń reputacyjnych.

W I półroczu br. nie odnotowano negatywnych zdarzeń wizerunkowych Banku.

h. zarządzanie ryzykiem bancassurance

Bank, uznaje za swoje cele podstawowe:

- 1) zapewnienie oferty produktów ubezpieczeniowych zabezpieczających interesy klientów,
- 2) zapewnienie oferty produktów ubezpieczeniowych zabezpieczających interesy Banku.

i. zarządzanie ryzykiem strategicznym

Celem zarządzania ryzykiem strategicznym jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie negatywnych konsekwencji finansowych spowodowanych błędnymi decyzjami, decyzjami podjętymi na podstawie niewłaściwej oceny lub niepodjęciem właściwych decyzji dotyczących kierunku rozwoju strategicznego Banku.

j. zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej

Bank stara się ograniczać ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej poprzez skuteczne zarządzanie nim, a w szczególności przez:

- 1) dokładne identyfikowanie ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej,
- 2) okresową ocenę wskaźnika dźwigni finansowej, w tym:
 - a) analizę przeszłych wielkości wskaźnika dźwigni finansowej,
 - b) analizę bieżącej wielkości wskaźnika dźwigni finansowej,
 - c) analizę zmian wskaźnika dźwigni finansowej biorąc pod uwagę zmiany wynikające z zatwierdzonego planu finansowego,

- 3) bieżące monitorowanie wielkości wskaźnika dźwigni finansowej biorąc pod uwagę stopień wykonania planu finansowego i założeń zawartych w strategii działania Banku i Planie naprawy.
- 4) podejmowanie działań minimalizujących ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej oraz zmierzających do jego redukcji.

k. zarządzanie ryzykiem braku zgodności

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności realizowane jest na podstawie wprowadzonych przez Zarząd, zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą procedur.

Podstawowe dokumenty regulujące proces zarządzania ryzykiem braku zgodności to:

- a) Regulamin funkcjonowania komórki do spraw zgodności w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- b) Zasady zarządzania konfliktami interesów w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- c) Instrukcja opracowywania i wprowadzania wewnętrznych aktów normatywnych w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- d) Zasady zapewnienia zgodności w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- e) Polityka zgodności w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie
- f) Procedura anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych
- g) Zasady składania i rozpatrywania skarg i reklamacji w Polskim Banku Spółdzielczym w Ciechanowie

Realizując swoje zadania, Bank działa zgodnie z prawem i w granicach nim przewidzianych, respektuje zasady dobrej praktyki bankowej i etyki biznesu, dąży do unikania konfliktów interesów, stosuje zasady uczciwej konkurencji, rzetelności oraz poszanowania norm współzycia społecznego, w sposób sumienny, wiarygodny i czytelny informuje w zakresie przewidzianym prawem, o prowadzonej działalności.

Bank dąży do zapewnienia zgodności w celu:

- 1) ograniczenia ryzyka braku zgodności oraz ryzyka utraty reputacji i ryzyka operacyjnego,
- 2) ochrony interesów klientów,
- 3) budowania korzystnego wizerunku Banku, jako instytucji przestrzegającej przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i przyjętych standardów postępowania.

W zarządzaniu ryzykiem braku zgodności Bank przede wszystkim kładzie nacisk na prowadzenie działań zgodnych nie tylko z szeroko rozumianymi normami prawnymi (zewnętrznymi i wewnętrznymi) lecz również normami, które charakteryzują Bank, jako instytucję zaufania publicznego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku obejmuje identyfikację ryzyka, analizę/ocenę ryzyka, kontrolę ryzyka, tj. stosowanie mechanizmów kontrolnych oraz mechanizmów ograniczających ryzyko, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie. Jako proces dynamiczny, ustawicznie modyfikowany, jest integralnym elementem kultury organizacyjnej i stylu działania, a jego nieodłącznym elementem jest stała obserwacja otoczenia Banku, w tym w szczególności otoczenia prawnego.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje działania:

- 1) Zarządu Banku i Rady Nadzorczej, zmierzające do ustanowienia i zatwierdzenia polityki, zapewnienia jej przestrzegania, nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz oceny jego efektywności, podejmowania działań zaradczych, w przypadku stwierdzenia istotnych zdarzeń braku zgodności
- 2) komórek organizacyjnych Banku odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem braku zgodności
- 3) wszystkich pracowników Banku na każdym szczeblu organizacyjnym, opierające się na świadomości przyjętych rozwiązań oraz przestrzeganiu obowiązujących w Banku zasad.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności polega w Banku na:

- 1) zapobieganiu naruszeń compliance
- 2) identyfikowaniu naruszeń compliance
- 3) wdrażaniu odpowiednich działań naprawczych w przypadku pojawienia się naruszeń compliance
- 4) monitorowaniu, czy wdrożone działania naprawcze są skuteczne.

Zgodnie z Ustawą Prawo Bankowe, Bank wyodrębnia w ramach systemu kontroli wewnętrznej niezależne Stanowisko ds. Zgodności, którego głównym zadaniem jest wspieranie Zarządu Banku w zakresie efektywnego zarządzania ryzykiem braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz mające za zadanie jego identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie oraz przedstawianie raportów w tym zakresie.

4. Informacja na temat prowadzonej rachunkowości zabezpieczeń.

Bank nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń.

VII. AKTUALNY i PRZEWIDYWANY (w 2020 roku) STAN MAJĄTKOWY i SYTUACJA FINANSOWA BANKU oraz OCENA UZYSKIWANYCH EFEKTÓW (w tym analiza wskaźników) w 2019 roku

W okresie od 01.01. do 30.06.2019 r. Bank realizował założenia „Planu finansowego na rok 2019 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, stanowiącego uszczegółowienie i uaktualnienie projekcji finansowej na ten rok w „Planie finansowym na rok 2018 i strategicznej projekcji finansowej na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”.

„Plan finansowy na rok 2018 i strategiczna projekcja finansowa na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” stanowi integralną część Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie sporządzonego w oparciu o postanowienia Ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji z dnia 10 czerwca 2016 roku. Dokument ten stanowi, iż Bank zobowiązany jest do wdrożenia Planu Naprawy, który służy określeniu środków oraz działań podejmowanych przez Bank w przypadku znacznego pogorszenia się jego sytuacji finansowej.

Zarząd Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie, mając na względzie art. 141m ust. 1 i 4 skierował 29.03.2018 r. do Komisji Nadzoru Finansowego wnioski o zatwierdzenie Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie. Plan Naprawy został zatwierdzony 29.01.2019 r. przez Komisję Nadzoru Finansowego.

W związku z zatwierdzeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego „Planu Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 29 stycznia 2019 r. /znak DBS-W5.720.3.2018.PH/ w sprawie zatwierdzenia „Planu naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie wdrożenia następujących działań opisanych w Planie:

1. śródroczny przegląd sprawozdania finansowego w celu możliwości zaliczenia wyniku finansowego do funduszy własnych,
2. intensyfikacja procesów windykacji i restrukturyzacji,
3. obniżenie kosztów ogólnego zarządu,
4. działania mające na celu ograniczenie ryzyka i dźwigni finansowej:
 - a) zamiana aktywów na niższą wagę ryzyka,
 - b) sprzedaż portfela kredytowego (ekspozycje stracone).

Bank, z uwagi na brak spełnienia wymogu połączonego bufora stosownie do:

1. Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (t. j. Dz. U. z 12.03.2019 r., poz. 483) w związku

z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie bufora systemowego (Dz. U. z 25.09.2017 r., poz. 1776),

2. Pisma KNF z dnia 12 stycznia 2018 roku; sygnatura DBS-W5.7111.7.2018.WP, opracował i przedłożył Komisji Nadzoru Finansowego Plan Ochrony Kapitału obejmujący działania osiągnięcia współczynników kapitałowych uwzględniających wymóg połączonego bufora. Plan ten został zaakceptowany, o czym Bank został poinformowany pismem Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 19.04.2018 r. Założenia Planu ochrony kapitału korelują z projekcją Planu finansowego w zakresie funduszy własnych.

Bank realizował i realizuje działania ujęte zarówno w Planie ochrony kapitału, jak i opcje naprawy ujęte w Planie Naprawy mające na celu osiągnięcie wskaźników na planowanym poziomie, w tym współczynników kapitałowych zgodnych z Rozporządzeniem CRR, z uwzględnieniem wymogu połączonego bufora. Bank zgodnie z Planem ochrony kapitału wg stanu na 30.06.2019 r. spełnił wymóg połączonego bufora w stosunku do łącznego współczynnika kapitałowego, osiągając poziom 14,40% przy wymaganym 13,50%.

Strategicznym celem Planu finansowego jest przystąpienie do Spółdzielczego Systemu Ochrony (SSO), realizacja którego zapewni możliwość funkcjonowania zgodnego z prawem w kolejnych latach.

W Planie wskazano kierunki realizacji zadań zmierzających do osiągnięcia kryteriów przystąpienia Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie do Spółdzielczego Systemu Ochrony.

„Plan Finansowy na rok 2018 i strategiczna projekcja finansowa na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” obejmuje poniższe obszary, których realizacja jest ściśle monitorowana i nadzorowana przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku:

1. Polityka handlowa realizowana w zakresie:

- 1) Działalności depozytowej, w tym:
 - a) Depozyty bieżące,
 - b) Depozyty terminowe
- 2) Działalności kredytowej,
- 3) Pozostałej działalności obejmującej przede wszystkim produkty rozliczeniowe, produkty ubezpieczeniowe produkty, w sprzedaży których Bank będzie pośredniczył, tj. factoring i leasing, intensyfikacja sprzedaży kart płatniczych i bankowości elektronicznej,
- 4) Reklamy i sponsoringu.

2. Polityka kapitałowa

Polityka kapitałowa określa cele i zadania, które wspierają proces zarządzania Bankiem oraz proces zarządzania i planowania kapitałowego.

3. Polityka kredytowa

Podstawowym celem Polityki kredytowej Banku jest realizacja określonych działań pozwalających na obniżenie wskaźnika jakości portfela kredytowego, a także wzrost obligacji kredytowego przy zachowaniu planowanej dochodowości portfela kredytowego i zasad ostrożnego zarządzania Bankiem oraz przestrzeganie ustanowionych limitów. Spełnienie i przestrzeganie wszystkich limitów umożliwi Bankowi przystąpienie do Spółdzielczego Systemu Ochrony i przeprowadzenie sanacji Banku.

W szczególności, w Planie finansowym objęto jako obszar generujący największe ryzyko kredyty klasyfikowane do kategorii ryzyka jako poniżej standardu, wątpliwe i stracone Opracowano plan działań (obejmujący restrukturyzację i windykację należności) mający na celu poprawę wskaźnika jakości kredytów do 7,98% wg stanu na 31.12.2022 r.

4. Polityka zarządzania ryzykiem

Kluczowym elementem zarządzania ryzykiem jest skuteczność zarządzania nim, adekwatnie do jego skali i złożoności prowadzonej działalności przez Bank aby przywrócić wiarygodność rynkową, stabilność kapitałową oraz stwarzając podstawę do dalszego rozwoju.

5. Plan inwestycyjny

Plan inwestycyjny zawiera nakłady inwestycyjne w okresie projekcji finansowej i jest oparty przede wszystkim na wdrażaniu systemów służących podniesieniu jakości zarządzania Bankiem, w tym wdrożenie narzędzi usprawniających informację zarządczą, systemu obiegu dokumentów pozwalającego na sprawny przepływ informacji, systemu wspierającego rejestr udziałowców, systemu do obsługi blokady rachunków przez Krajową Administrację Skarbową, systemu do segmentacji klientów.

6. Koszty działania Banku

Koszty działania Banku dostosowano do skali działania Banku, określonej jego sumą bilansową. W Banku jest realizowany „Program redukcji kosztów działania Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2017 – 2022”.

Podjęte działania dostosowawcze obejmują:

1. Eliminację kosztów działania Banku, które nie mają bezpośredniego wpływu na zdolność Banku do osiągnięcia przychodów:
 - a) rezygnację ze zbędnych usług,
 - b) rezygnację ze zbędnych zakupów;
2. Ograniczenie wybranych kosztów działania do niezbędnego minimum poprzez:
 - a) redukcję kosztów kadrowych

- b) redukcję kosztów reprezentacji
- c) redukcję kosztów rzeczowych i administracyjnych

Realizacja programu jest monitorowana w okresach miesięcznych oraz raportowana do Komisji Nadzoru Finansowego w okresach kwartalnych.

7. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne

Bank opracował zestaw wskaźników do monitorowania realizacji Planu Finansowego.

Wskaźniki te są mierzalne i zapewniają ich porównywalność w czasie, są to wskaźniki ilościowe. Zakres wybranych wskaźników zawiera wskaźniki zgodne z wykazem minimalnych wskaźników jakościowych i ilościowych, wskazanych przepisami prawa, służące monitorowaniu sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku. Wskaźniki obejmują:

1. wskaźniki efektywności,
2. wskaźniki marży,
3. efektywności zatrudnienia,
4. oceny wypłacalności i płynności,
5. oceny jakości aktywów.

Zarząd konsekwentnie kontynuuje politykę kredytową, której podstawowym założeniem jest kreowanie akcji kredytowej i poziomu ryzyka działalności adekwatnie do posiadanych funduszy własnych, optymalizując jednocześnie wynik finansowy.

Z drugiej strony priorytetem jest zapewnienie stabilności bazy depozytowej oraz minimalizacji ryzyka działalności poprzez kompleksową obsługę klientów oraz budowanie wysokiego poziomu zaufania banku.

Główne priorytety w zakresie działalności operacyjnej Banku na lata 2018 – 2022 oraz ich realizacji, stanowią:

1. podział nadwyżki bilansowej wypracowanej w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. w kwocie 3 283 932,10 zł (słownie: trzy miliony dwieście osiemdziesiąt trzy tysiące dziewięćset trzydzieści dwa złote dziesięć groszy) zgodnie z rekomendacją Zarządu Banku. Zebranie Przedstawicieli dokonało jej podziału w następujący sposób:

- 6 100,00 zł (słownie: sześć tysięcy sto złotych) przeznacza się na zwiększenie funduszu zasobowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie;
- 3 277 832,10 zł (słownie: trzy miliony dwieście siedemdziesiąt siedem tysięcy osiemset trzydzieści dwa złote dziesięć groszy) przeznacza się na odbudowę funduszu udziałowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”.

Pozwoliło to na spełnienie wg stanu na 30.06.2019 r. poziomu łącznego współczynnika kapitałowego z uwzględnieniem połączonego bufora ponad obowiązujący w 2019 r. wymóg nadzorczy, tj. 13,50%; wg stanu na 30.06.2019 r. Bank osiągnął łączny współczynnik kapitałowy w wysokości 14,40%.

Zarząd będzie dążył do poprawy poszczególnych współczynników wypłacalności w stosunku do wymogów nadzorczych na datę 31.12.2019 r.

2. utrzymanie nadzorczych miar płynności (M1, M2, M3, M4), LCR, NSFR na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo Banku - Zarząd na bieżąco nadzoruje monitorowanie nadzorczych miar płynności, za proces zarządzania płynnością odpowiedzialne są określone w regulacjach wewnętrznych komórki organizacyjne, którym przypisano odpowiednie kompetencje, przy czym wdrożona jest zasada rozdziału komórek organizacyjnych zarządzających ryzykiem płynności od dokonujących jego pomiaru; zarówno wg stanu na 31.12.2018 r., jak i 30.06.2019 r. wartości wskaźników miar płynności utrzymywały się istotnie powyżej limitów nadzorczych.

3. dostosowywanie rozmiarów prowadzonej działalności, w tym kreowanie akcji kredytowej adekwatnie do posiadanych funduszy własnych,

4. zmiany w ofercie produktowej Banku, promocja usług bankowych,

5. aktywne, bezpieczne zarządzanie posiadanym portfelem kredytowym (w tym monitoring klientów posiadających zobowiązania kredytowe), Bank zmodyfikował proces kredytowy, w tym również zasady monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego celem zwiększenia efektywności i skuteczności identyfikacji zagrożeń oraz określenia działań podejmowanych w sytuacji zmian poziomu ryzyka,

6. odpowiednie zarządzanie kompetencjami decyzyjnymi osób uczestniczących w procesie kredytowym,

7. położenie nacisku na restrukturyzację i windykację celem zmniejszania należności zagrożonych; Zarząd Banku szczególną uwagę przykładła do zadań realizowanych przez Zespół Wierzytelności Trudnych (ZWT),

8. Przenoszenie kredytów do ewidencji pozabilansowej z jednoczesnym spisaniem z bilansu kredytów w sytuacji „straconej” zgodnie z Rozporządzeniem MF;

dla realizacji powyższego procesu przyjęto zasady:

- należność w sytuacji straconej co najmniej 12 miesięcy,
- utworzono 100 % rezerw na należność,
- uprawdopodobnienie nieściągalności.
- dokonanie sprzedaży nieodzyskanego portfela straconego – w trakcie realizacji,

9. Wdrożenie systemu motywacyjnego, w tym nagradzania pracowników,

10. Ograniczanie kosztów działania Banku; Bank wdrożył i realizuje „Program redukcji kosztów PBS w Ciechanowie”.

Bank stosuje zapisy Załącznika nr 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. (Dz.U. z 2019 poz.520) w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, zgodnie z którym zmniejszeniu ulegają limity pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw ekspozycji kredytowych, w związku z wydłużaniem się opóźnienia w spłacie. Ma to szczególne

znaczenie w odniesieniu do ekspozycji zagrożonych, w stosunku do których prowadzona jest windykacja, będąca długotrwałym procesem ze względu na uwarunkowania prawne.

Bank w dalszym ciągu identyfikuje nasilenie się zjawiska przedłużania procesów windykacyjnych ze względu na stosowanie przez dłużników instrumentów prawnych przewidzianych przepisami prawa restrukturyzacyjnego i prawa upadłościowego.

Według stanu na 30.06.2019 r. łączna wartość aktywów netto wyniosła 622 700 tys. zł i w stosunku do 31.12.2018 r. uległa zmniejszeniu o 4 182 tys. zł. Jednocześnie nastąpił spadek należności zagrożonych o 15 455 tys. zł, który spowodowany jest głównie odzyskiwaniem wierzytelności nieregularnych oraz przeniesieniem do ewidencji pozabilansowej części portfela kredytów „zagrożonych”, które znajdowały się w sytuacji straconej od co najmniej 12 miesięcy i na które utworzone zostały rezerwy w 100% oraz wystąpiło uprawdopodobnienie nieściągalności.

Główne pozycje aktywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2019r.	Stan na 31.12.2018r.	Zmiana 30.06.2019r. do 31.12.2018r.	Dynamika 30.06.2019r. do 31.12.2018r.
Kasa i operacje z bankiem Centralnym	7 422	7 440	-18	99,76%
Należności od sektora finansowego	24 280	92 108	-67 828	26,36%
Należności od sektora niefinansowego	341 638	332 469	9 169	102,76%
Należności od sektora budżetowego	33 785	33 759	26	100,08%
Dłużne papiery wartościowe	172 622	117 988	54 634	146,30%
Udziały lub akcje w innych jednostkach	3 827	3 727	100	0,00%
Rzeczowe aktywa trwałe i WNiP	24 102	23 800	302	101,27%
Inne aktywa	2 217	2 279	-62	97,28%
Rozliczenia międzyokresowe	12 807	13 312	-505	96,21%
Razem Aktywa	622 700	626 882	-4 182	99,33%

W aktywach największą pozycję stanowiły należności od sektora niefinansowego. Udział tej pozycji w aktywach na 30.06.2019 r. wynosił 341 638 tys. zł (54,86%), na 31.12.2018r. wynosił 332 469 tys. zł (53,04%), dynamika 102,76%. Kolejną pozycję w strukturze aktywów stanowiły papiery wartościowe, które wg stanu na 30.06.2019 r. wynosiły 172 622 tys. zł (27,72%) i stanowiły je bezpieczne instrumenty finansowe, tj. bony pieniężne NBP oraz obligacje Skarbu Państwa, na 31.12.2018 r. ich wartość wynosiła 117 988 tys. zł (18,82%). Następną pozycję w strukturze aktywów obejmowały należności od sektora budżetowego w wysokości 33 785 tys. zł oraz finansowego, które stanowiły głównie lokaty i środki na rachunkach w SGB-Banku S.A. Na 30.06.2019 r. należności te wynosiły 24 280 tys. zł (3,90%).

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
w okresie od 01.01.2019 roku do 30.06.2019 roku*

Główne pozycje pasywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2019r.	Stan na 31.12.2018r.	Zmiana 30.06.2019r. do 31.12.2018r.	Dynamika 30.06.2019r. do 31.12.2018r.
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	528 990	535 586	-6 596	98,77%
Zobowiązania wobec sektora budżetowego	9 858	8 596	1 262	114,68%
Zobowiązania z tyt.emisji dłużnych papierów wartościowych	34 532	34 534	-2	0,00%
Inne pasywa	3 264	4 292	-1 028	76,04%
Rezerwy celowe na zobowiązania pozabilansowe	2 234	1 579	655	141,45%
Rezerwa na ryzyko ogólne	0	0	0	0,00%
Kapitały (fundusze)	42 284	39 009	3 275	108,40%
Zysk (strata) z lat ubiegłych	0	0	0	
Zysk (strata) netto roku bieżącego	1 538	3 284	-1 746	46,83%
Razem Pasywa	622 700	626 882	-4 182	99,33%

Największą pozycję w strukturze pasywów Banku stanowiły zobowiązania wobec klientów z tytułu deponowania środków na rachunkach bieżących i terminowych, stanowiące główne źródło finansowania działalności Banku. Zobowiązania Banku wobec sektora niefinansowego na dzień 30.06.2019 r. stanowiły 528 990 tys. zł (84,95%), na 31.12.2018 r. wynosiły 535 586 tys. zł (85,44%). Dynamika wyniosła 98,77%. Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji na 30.06.2019 r. i na 31.12.2018 r. wynosiły odpowiednio 34 532 tys. zł oraz 34 534 tys. zł.

Kolejną pozycją w strukturze pasywów to kapitały, bez obligacji, które są zaliczane do odpowiedniej kategorii zobowiązań. Na 30.06.2019 r. osiągnęły wartość 42 284 tys. zł (6,79%), na 31.12.2018r. wynosiły 39 009 tys. zł (6,22%). Zwiększenie w tej kategorii wynika z podziału z nadwyżki bilansowej za 2018 rok.

Główne pozycje rachunku zysków i strat (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2019r.
Wynik z tytułu odsetek	9 553,90
Wynik z tytułu opłat i prowizji	1 512,40
Wynik z pozycji wymiany	50,70
Wynik z działalności bankowej	11 117,00
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	1 714,50
Koszty działania banku	9 884,60
1. Koszty pracownicze	6 061,80
2. Koszty ogólnego zarządu	3 822,80
Amortyzacja środków trwałych	748,80
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	-151,40
Zysk (strata) brutto	2 349,50
Starty nadzwyczajne	5,90
Podatek dochodowy	805,80
Zysk (strata) netto	1 537,80

Bank wypracował na 30.06.2019 r. zysk netto w wysokości 1 537,8 tys. zł.

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
w okresie od 01.01.2019 roku do 30.06.2019 roku*

W rachunku zysków i strat najważniejszą pozycję stanowi wynik z tytułu odsetek w wysokości 9 553,9 tys. zł, następnie wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 1 512,4 tys. zł, dzięki czemu wynik na działalności bankowej ukształtował się na poziomie 11 117 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia poszczególne pozycje funduszy własnych dla obliczenia współczynników kapitałowych (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 30.06.2019r.	Stan na 31.12.2018r.	Zmiana 30.06.2019r. do 31.12.2018r.	Dynamika 30.06.2019r. do 31.12.2018r.
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	62 480,00	62 317,40	162,60	100,26%
Kapitał Tier 1	42 325,40	41 169,00	1 156,40	102,81%
Kapitał Tier 2	20 154,60	21 148,40	-993,80	95,30%

Fundusze własne dla wyliczenia łącznego współczynnika kapitałowego wyniosły na 30.06.2019 r. 62 480,00 tys. zł i były wyższe w stosunku do 31.12.2018 r. o 162,60 tys. zł. (na 31.12.2018 r. wynosiły 62 317,40 tys. zł).

Na takie ukształtowanie funduszy własnych na 30.06.2019 r. wpływ miało zaliczenie zysku wygenerowanego za 2018 rok, co wpłynęło na ich podwyższenie. Stosowanie amortyzacji obligacji ze względu na termin ich wymagalności, z kolei ma wpływ na ich obniżanie. Ponadto Bank zgodnie z otrzymaną w dniu 07.11.2018 r. decyzją KNF z 02 listopada 2018r. (znak DBS-W5.7105.16.2018.PH) dotyczącą zgody na zaliczenie do kapitału podstawowego Tier I Banku zweryfikowanego zysku za okres od 01.01.2018r. do 30.06.2018r. w kwocie 1 819,36 tys. zł, ujmował tę wartość w kapitale podstawowym Tier I.

Zgodnie z Uchwałą nr 62/2019 z 26.06.2019 r. Zebranie Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie dokonało podziału nadwyżki bilansowej za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. w kwocie 3 283 932,10 zł w następujący sposób:

- 6 100,00 zł na zwiększenie funduszu zasobowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie,
- 3 277 832,10 zł na odbudowę funduszu udziałowego Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie.

Łączny współczynnik kapitałowy na 30.06.2019 r. wyniósł 14,40%.

1. **Analiza wskaźnikowa**

Osiągnięty na koniec czerwca 2019 roku wynik finansowy brutto zamknął się kwotą w wysokości 2 343,6 tys. zł. Zysk netto wyniósł 1 537,8 tys. zł.

Bank dąży do utrzymania właściwych relacji między:

- wielkością kredytów i depozytów,
- płynnością finansową a rentownością,

- marżą finansową i kosztami działania.

2. Sytuacja majątkowo - kapitałowa

Strategią działalności realizowanej w I półroczu 2019 roku przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie było, w dalszym ciągu, zapewnienie stabilności bazy depozytowej oraz minimalizacji ryzyka działalności poprzez kompleksową obsługę klientów, budowanie wysokiego poziomu zaufania banku. Bank wdraża zasady sprzedaży wiązanej, wykorzystywanie elektronicznych kanałów dystrybucji, a także nowe konkurencyjne produkty bankowe.

Kapitał własny (w zł)

Wyszczególnienie	30.06.2019	31.12.2018
Kapitał udziałowy	42 018 294,06	38 730 461,96
Kapitał zasobowy	159 500,00	153 000,00
Kapitał z aktualizacji wyceny	106 328,01	125 814,31
Kapitał rezerwowy	0,00	0,00
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	0,00	0,00
Wynik finansowy netto	1 537 832,51	3 283 932,10
Razem kapitały własne	43 821 954,58	42 293 208,37

3. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w I półroczu 2019 roku

Bank nie posiada zaciągniętych kredytów i pożyczek.

4. Informacje o udzielonych przez Bank podmiotom finansowym (przez Bank innym Bankom, przez Bank ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach

W I półroczu 2019 roku Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie udzielił kredytów, poręczeń i gwarancji podmiotom finansowym.

5. Objaśnienie różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi, a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego

Analizując wykonanie podstawowych wielkości finansowych Banku za 2018 rok należy zaznaczyć, iż Plan finansowy na 2018 r. jest ujęty w wewnętrznym dokumencie Banku „Plan finansowy na rok 2019 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, stanowiącym uszczegółowienie

i uaktualnienie projekcji finansowej na ten rok w „Planie finansowym na rok 2018 i strategicznej projekcji finansowej na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”.

Bank monitoruje realizację Planu finansowego w okresach miesięcznych, przedstawiając wyniki Radzie Nadzorczej, kwartalnie sprawozdaje realizację Planu finansowego do Komisji Nadzoru Finansowego.

W zakresie wyniku finansowego netto na 30.06.2019 r. wystąpiło niższe wykonanie, osiągnięta wartość 1 537,8 tys. zł netto, przy planowanym na poziomie 6 257,0 tys. zł.

Suma bilansowa na 30.06.2019r. wyniosła 622 700 tys. zł. Stopień realizacji Planu finansowego na 30.06.2019 r. to 97,63%, nieznacznie niższe wykonanie w stosunku do założeń Planu Finansowego na tę datę.

Na wynik finansowy główny wpływ miał, nieco niższy w stosunku do założeń wynik odsetkowy, co przełożyło się również na niższy wynik na działalności bankowej. Na wykonanie w zakresie wyniku odsetkowego wpływ miały niższe przychody odsetkowe od sektora niefinansowego przy jednocześnie wyższych kosztach od depozytów tego sektora. Bank celem zmniejszenia kosztów odsetkowych dokonuje zmiany struktury depozytów, kładąc nacisk na zwiększenie udziału depozytów bieżących. Niższy niż założono wynik z tytułu prowizji jest efektem niepełnej realizacji założeń planowych w zakresie rachunków bankowych i akcji kredytowej.

W celu zwiększenia przychodów z tytułu prowizji, wprowadzono nowe oraz podwyższono dotychczasowe prowizje i opłaty, a klienci zostali poinformowani o zmianach, które obowiązują od września br.

Należy podkreślić niższe koszty działania Banku, osiągnięte w wyniku wdrożonego Programu Redukcji Kosztów, który podlega ścisłemu monitoringowi Zarządu.

Wpływ na niższe pozostałe przychody operacyjne miało przedłużające się postępowanie upadłościowe w stosunku do jednego z klientów Banku i brak realizacji planu podziału, Bank nie uzyskał kwoty około 3 000,0 tys. zł z ustanowionego zastawu.

Brak realizacji planowanego wyniku na rezerwach i odpisach aktualizujących jest spowodowany brakiem sprzedaży wierzytelności dwóch podmiotów w związku z przedłużającym się procesem przetargowym ze względu na brak satysfakcjonujących ofert.

W obliczu takiej realizacji wyniku finansowego, w szczególności wyniku na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych oraz różnicy wartości rezerw i aktualizacji, Zarząd podjął działania intensyfikujące w stosunku do wcześniej wymienionych transakcji, będących przyczyną takiego wykonania, w celu zminimalizowania odchylenia wyniku netto w stosunku do planu w perspektywie całego roku. Dodatkowo przyspieszono prace nad innymi transakcjami, które powinny pozytywnie kontrybuować do wyniku finansowego.

VIII. INFORMACJE o ZMIANACH w POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH lub KAPITAŁOWYCH BANKU z INNYMI PODMIOTAMI

POWIĄZANIA KAPITAŁOWE

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie posiada następujące udziały i akcje w innych podmiotach:

- SGB BANK S.A. – 3 600 000,00 złotych.
- Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. – 227 025,00 złotych.
- Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych TUZ w Warszawie – 10,00 złotych

Bank nie nabywał własnych udziałów w okresie 01.01 – 30.06.2019 roku.

IX. ISTOTNE ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE na SYTUACJĘ JEDNOSTKI JAKIE WYSTĄPIŁY PO DNIU BILANSOWYM, ale PRZED ZATWIERDZENIEM SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Nie wystąpiły.

X. INFORMACJA na TEMAT TEGO CZY JEDNOSTKA POWODUJE lub NIE POWODUJE ISTOTNEGO ZAGROŻENIA dla FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie nie powoduje istotnego zagrożenia dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

XI. PERSPEKTYWY ROZWOJU i PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Zarząd i Rada Nadzorcza Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie w dniu 27 marca 2018 r. zatwierdziła oraz przedstawiła do Komisji Nadzoru Finansowego „Plan Naprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie” zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz art. 141m i nast. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe.

Plan Naprawy został przyjęty przez Bank na podstawie art. 141m ustawy Prawo Bankowe, który to przepis zobowiązuje Bank do wdrożenia planu naprawczego na wypadek znaczącego pogorszenia sytuacji finansowej, zagrożenia stabilności finansowej, trudnej sytuacji makroekonomicznej lub innych zdarzeń mających negatywny wpływ na rynek finansowy lub Bank. Plan Naprawy zawiera zasady, procedury oraz mechanizmy służące samodzielnemu przywróceniu stabilności finansowej Banku.

Plan Naprawy został przedstawiony Komisji Nadzoru Finansowego do zatwierdzenia oraz będzie podlegał co najmniej corocznej aktualizacji w oparciu o aktualne wyniki finansowe Banku oraz inne istotne zdarzenia nadzwyczajne wskazane w ustawie Prawo Bankowe powodujące konieczność

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
w okresie od 01.01.2019 roku do 30.06.2019 roku*

aktualizacji Planu Naprawy. Plan Naprawy został zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 29.01.2018 r.

Zarząd Banku niezależnie od Planu Naprawy przyjął „Plan finansowy na rok 2018 i strategiczną projekcję finansową Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie na lata 2019-2022”, które następnie zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku. Powyższy dokument zawiera plany finansowe na najbliższe lata.

Bank, w oparciu o dane finansowe osiągnięte na 31.12.2018 r. opracował „Plan finansowy na rok 2019 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”, stanowiący uszczegółowienie i uaktualnienie projekcji finansowej na ten rok w „Planie finansowym na rok 2018 i strategicznej projekcji finansowej na lata 2019-2022 Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie”.

Projekcje finansowe Banku za okres objęty Planem Finansowym (rok 2019 został zaprezentowany na podstawie zaktualizowanej projekcji na rok 2019), przedstawiają się następująco:

Rachunek zysków i strat wg Planu Finansowego

Rachunek Zysków i Strat	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
Przychody z tytułu odsetek	29 395,60	28 440,80	28 562,90	30 390,40
Koszty odsetek	7 493,10	9 139,10	9 138,40	9 428,50
WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	21 902,50	19 301,70	19 424,50	20 961,90
Wynik z tytułu opłat i prowizji	3 838,00	5 925,40	6 055,20	6 238,00
Przychody z udziałów, akcji i innych papierów wartościowych	0,00	90	90	90
Wynik z pozycji wymiany	63,50	152	152	152
WYNIK DZIAŁALNOŚCI BANKOWEJ	25 804,00	25 469,10	25 721,70	27 442,00
Pozostałe przychody operacyjne	6 268,50	737	854	800
Pozostałe koszty operacyjne	812,20	594	630	712
Koszty działania banku	22 506,30	20 398,60	20 606,50	20 816,90
1. Koszty pracownicze	13 576,30	12 605,80	12 605,80	12 605,80
2. Koszty ogólnego zarządu	8 930,00	7 792,80	8 000,70	8 211,10
WYNIK FINANSOWY PRZED AMORTYZACJĄ I REZERWAMI	8 754,00	5 213,50	5 339,20	6 713,10
Amortyzacja środków trwałych	1 557,50	1 408,80	1 408,80	1 408,80
Odpisy na rezerwy i aktualizację wartości	25 078,40	6 100,00	5 500,00	1 900,00
Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	26 252,40	10 793,00	11 516,00	9 092,00
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	-1 174,00	-4 693,00	-6 016,00	-7 192,00
WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	8 370,50	8 497,70	9 946,40	12 496,30
Straty nadzwyczajne	5,90	0,00	0,00	0,00
ZYSK (STRATA) BRUTTO	8 364,70	8 497,70	9 946,40	12 496,30
Podatek dochodowy	1 639,50	1 648,60	1 929,60	2 424,30
ZYSK (STRATA) po opodatkowaniu NETTO	6 725,20	6 849,10	8 016,80	10 072,00

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
w okresie od 01.01.2019 roku do 30.06.2019 roku*

Wybrane dane wg Planu Finansowego

Wyszczególnienie (dane nominalnie)	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
Poziom depozytów w tym:	536 970,50	559 048,87	580 684,65	613 872,79
depozyty bieżące	182 744,27	177 202,40	197 302,40	217 402,40
depozyty terminowe	351 758,41	380 519,47	382 055,25	395 143,39
Obligo kredytowe w tym kategorii ryzyka:	390 951,11	464 931,82	477 959,33	520 085,83
normalne	166 807,32	310 019,26	374 435,72	442 190,52
pod obserwacją	60 276,09	44 251,20	39 729,76	37 859,46
poniżej standardu	26 861,38	11 876,00	8 543,00	5 123,00
wątpliwe	39 571,86	8 855,76	4 824,26	3 123,26
stracone	97 434,46	89 929,59	50 426,59	31 789,59
poziom rezerw	64 137,48	52 383,00	29 009,00	18 211,00

Wyszczególnienie	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
Kapitał udziałowy	41 988,86	49 285,21	55 398,21	55 467,21
Kapitał zapasowy	172,2	221,2	1 046,25	9 079,85
Zobowiązania wobec sektora finansowego (w tym obligacje)	8 318,32	1 710,10	1 710,10	1 710,10
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego (w tym obligacje)	564 874,79	573 416,97	587 297,75	620 511,89
Wartość środków trwałych	19 053,53	26 660,90	26 422,90	26 489,90
Należności od sektora finansowego (netto)	38 724,62	75 455,31	87 512,17	81 943,34
Należności od sektora niefinansowego (netto)	354 383,46	419 916,32	451 576,33	500 236,83

Wybrane wskaźniki wg Planu Finansowego

Wyszczególnienie		2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31
Miary płynności					
M1	Luka płynności krótkoterminowej	141 921,01	47 554,96	33 959,36	20 708,51
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej	3,27	1,5	1,35	1,2
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepięnych funduszami własnymi	3,22	2,45	2,65	2,88
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepięnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,45	1,21	1,17	1,12
LCR	Wskaźnik pokrycia wypływów wpływami	1755%	701%	988%	565%
NSFR	Stabilne finansowanie w okresie długoterminowym	151%	128%	124%	123%
Współczynniki kapitałowe					
CET1	Współczynnik kapitałowy CET1	9,58%	11,32%	12,57%	13,53%
T1	Współczynnik kapitałowy T1	9,61%	11,32%	12,57%	13,53%
	Łączny współczynnik kapitałowy	13,89%	14,97%	15,73%	16,15%
Wskaźniki efektywności					
ROA	zyskowność aktywów netto	1,05%	1,06%	1,21%	1,45%
ROE	zyskowność kapitału CET1	16,25%	14,56%	14,88%	16,37%
C/I	(koszty działania + amortyzacja)/(wynik z działalności bankowej + wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych)	76,98%	85,14%	84,85%	80,73%
	Wskaźnik jakości kredytów wg wartości nominalnej	39,48%	23,80%	13,35%	7,70%

*Sprawozdanie z działalności Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie
w okresie od 01.01.2019 roku do 30.06.2019 roku*

Należności od sektora niefinansowego i jednostek rządowych lub samorządowych z rozpoznaną utratą wartości wg wartości brutto/Należności ogółem od sektora niefinansowego i jednostek rządowych lub samorządowych	38,04%	24,13%	13,71%	7,98%
Instrumenty kapitałowe Banku Zrzeszającego w odniesieniu do funduszy własnych (akcje)	5,87%	5,37%	4,98%	4,57%
Zaangażowanie BS w kapitał zakładowy Banku Zrzeszającego w odniesieniu do sumy bilansowej BS	0,56%	0,54%	0,52%	0,49%

Bank zakłada w dalszym ciągu optymalizację kosztów działania oraz prowadzenie intensywnych działań windykacyjnych i restrukturyzacyjnych, których podstawowym celem jest szybka, skuteczna i profesjonalna restrukturyzacja umożliwiająca Dłużnikom wywiązywanie się ze zobowiązań na nowych warunkach, spłaty i windykacja wierzytelności Banku z poszanowaniem prawa, dobrych obyczajów oraz przy zastosowaniu wysokich standardów etycznych. Podejmowane działania mają zapewnić utrzymanie stabilnego tempa wzrostu przychodów z tytułu odzyskiwanych kwot, jak również rozwiązywanych rezerw oraz mają się przyczynić do zmniejszenia kwoty należności zagrożonych, przy jednoczesnym minimalizowaniu ponoszonych kosztów.

Realizacja prognozy finansowej Banku będzie w głównej mierze zdeterminowana sytuacją kapitałową oraz skutecznością działań zarządczych podejmowanych przez kierownictwo Banku.

XII. ŁAD KORPORACYJNY

W związku z wprowadzeniem przez Komisję Nadzoru Finansowego Uchwałą nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Zebranie Przedstawicieli Polskiego Banku Spółdzielczego w Ciechanowie postanowiły o przyjęciu przez Bank zasad ładu zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku. Implementowanie Zasad Ładu Korporacyjnego do obowiązujących regulacji wewnętrznych oraz praktyki działania Banku nastąpiło poprzez wprowadzenie „Polityki Ładu Korporacyjnego w PBS w Ciechanowie”.

Wprowadzona przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie Polityka Ładu Korporacyjnego, reguluje organizację, strukturę organizacyjną i funkcjonowanie kluczowych procesów, systemów i funkcji działania Banku, kwestie relacji wewnętrznych i zewnętrznych Banku, w tym relacje z Członkami i Klientami Banku, jak również kwestie funkcjonowania i współdziałania organów statutowych, a także politykę informacyjną oraz działalność promocyjną Banku. Zapisy Polityki podlegają regularnemu przeglądowi i aktualizacji. Ostatnia zmiana Polityki miała miejsce 28 czerwca 2018 r.

Organizacja Banku zapewnia skuteczną realizację przyjętych przez instytucję celów strategicznych z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego

w działalności i obejmuje: zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów.

Przyjęta struktura organizacyjna jest przejrzysta, adekwatna do skali i charakteru prowadzonej działalności i podejmowanego ryzyka oraz zapewnia odpowiedni podział zadań, zakres obowiązków i odpowiedzialności. W związku z wystąpieniem Banku ze Zrzeszenia na skutek wygaśnięcia z mocy prawa umowy zrzeszenia, Bank w okresie 24.11.2018 r. – 31.12.2018 r., rozpoczął proces dostosowania swojej struktury i procedur do wymaganego prawem podziału kompetencji członków Zarządu Banku, w związku z czym Bank nie stosował zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych określonej w § 2 ust. 1 ZŁK poprzez brak, wymaganego przepisami prawa, odpowiedniego podziału obowiązków członków Zarządu, o którym mowa w art. 22a ust. 6 pkt. 1 Prawa Bankowego tj. konieczności rozdzielenia funkcji prezesa Banku oraz członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku. Jest to spowodowane brakiem możliwości stosowania art. 20 a ust 1 pkt 2 Prawa Bankowego po wystąpieniu Banku ze Zrzeszenia, który to przepis pozwalał Bankowi, pozostającemu w zrzeszeniu, na łączenie funkcji prezesa Banku oraz członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku. Bank podjął prace nad stosownymi modyfikacjami dokumentacji korporacyjnej Banku tj. statutu oraz regulaminów, a także konieczną modyfikacją struktury organizacyjnej Banku, tak, aby jak najszybciej przywrócić stosowanie ww. zasady ZŁK w tym zakresie. W czerwcu br. Zebranie Przedstawicieli podjęło stosowną uchwałę w sprawie zmian w Statucie, na które Bank otrzymał zgodę ze strony Komisji Nadzoru Finansowego. Nowe zapisy Statutu obowiązują od dnia 01 sierpnia br.

Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności dokonując jego identyfikacji, pomiaru, szacowania, monitorowania oraz poprzez stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających poziom ryzyka. Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej obejmujący wszystkie poziomy w strukturze organizacji, jak również efektywną i niezależną funkcję zapewniania zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi. W ramach struktury organizacyjnej Bank wyodrębnił niezależne Stanowisko ds. Zgodności, zaś sama struktura organizacyjna jest zorganizowana na 3 niezależnych liniach obrony przed ryzykiem. Audyt wewnętrzny Banku do dnia obowiązywania Umowy Zrzeszenia z SGB-Bankiem S.A. wykonywany był na podstawie art. 10 Ustawy z dnia 10 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe przez Bank Zrzeszający, na zasadach określonych w Umowie Zrzeszenia. W związku z wygaśnięciem Umowy Zrzeszenia oraz funkcjonowaniem Banku poza systemem ochrony, od dnia 24.11.2018 r., zgodnie z art. 9c ust.2 pkt 3) Ustawy Prawo bankowe, na Banku ciąży obowiązek wyodrębnienia w strukturze organizacyjnej niezależnej komórki audytu wewnętrznego. Bank w okresie 24.11.2018 r. – 30.06.2019 r., realizował proces dostosowania swojej struktury i procedur do wymogów określonych art. 9c ust.2 pkt 3) Ustawy Prawo, w związku z czym Bank

nie stosował, w tym okresie, zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych określonych w § 48 i 49 ZŁK, a dotyczących komórki audytu wewnętrznego. Nowe zapisy Statutu Banku, uchwalone przez Zebranie Przedstawicieli w czerwcu br. obejmują także zmiany w zakresie funkcjonowania audytu wewnętrznego.

Bank stosuje plany utrzymania ciągłości działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności Banku.

Bank działa w interesie wszystkich udziałowców z poszanowaniem interesu Klientów. Uprawnienia i obowiązki Członków Banku mają odzwierciedlenie w treści Statutu Banku, jak również zostały zawarte w „Regulaminie Zebrań Grup Członkowskich”, „Regulaminie obrad Zebrania Przedstawicieli PBS w Ciechanowie” oraz treści „Polityki Ładu Korporacyjnego w PBS w Ciechanowie”. Bank umożliwia Członkom właściwy dostęp do rzetelnych i kompletnych informacji, bez stosowania preferencji dla wybranych Członków.

Bank przykłada wagę do profesjonalizmu osób wchodzących w skład organów statutowych, ze szczególnym uwzględnieniem członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej, którzy zgodnie z zapisami „Regulamin działania Rady Nadzorczej PBS w Ciechanowie” oraz „Procedurą oceny kwalifikacji członków Zarządu i Rady nadzorczej PBS w Ciechanowie” powinni posiadać kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorczych i zarządczych.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad sprawami Banku, kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku. Posiada ona zdolność do podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych, wykonuje swoje funkcje w sposób aktywny poprzez monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, skuteczności zarządzania ryzykiem, wykonywanie czynności rewizji finansowej. Skład liczebny Rady Nadzorczej jest adekwatny do charakteru i skali działalności prowadzonej przez Bank, wyodrębniona jest w nim funkcja Przewodniczącego, który kieruje pracami Rady w oparciu o doświadczenie, umiejętności kierowania zespołem. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą ma charakter stały, a posiedzenia Rady nadzorczej odbywają się nie rzadziej niż co dwa miesiące, są protokolowane, a odrębne zdania członków Rady są odnotowywane w protokole.

Rada Nadzorcza zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji oraz ocenia, czy działania Zarządu w zakresie zarządzania Bankiem są skuteczne i zgodne z polityką Rady. Kwestie te reguluje „Procedura oceny odpowiedniości Członków Zarządu PBS w Ciechanowie”.

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, Bank powołał Komitet Audytu, który wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

Członkowie Zarządu posiadają kompetencje do należytego prowadzenia spraw Banku oraz wykonywania powierzonej funkcji oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem w zarządzaniu bankiem. Indywidualne kompetencje członków Zarządu uzupełniają się w sposób zapewniający odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania nad wszystkimi obszarami Banku. „Regulamin działania Zarządu PBS w Ciechanowie” w sposób przejrzysty i jednoznaczny reguluje podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku. Podział tych obowiązków ma również swoje odzwierciedlenie w innych regulacjach wewnętrznych.

Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków organu Rady Nadzorczej i Zarządu, a także osób pełniących kluczowe funkcje. Zasady wynagradzania zostały określone w wewnętrznych aktach prawnych regulujących politykę wynagradzania. Rada Nadzorcza, uwzględniając decyzje Zebrania Przedstawicieli, odpowiada za zasady wynagradzania członków Zarządu.

Zarząd zapewnia przestrzeganie „Zasad Ładu Korporacyjnego” wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, a Rada Nadzorcza nadzoruje ich przestrzeganie. Bank ustanowił w regulacjach wewnętrznych zasady ograniczania i identyfikacji konfliktu interesów dotyczące członków Zarządu i Rady Nadzorczej, jak również zasady wyłączenia danej osoby w przypadku zaistnienia konfliktu interesów.

Bank dba o relacje z Klientami prowadząc przejrzystą politykę informacyjną uwzględniającą potrzeby Członków oraz Klientów. Polityka informacyjna Banku opiera się na ułatwianiu dostępu do informacji, jak również określa zasady i terminy udzielania odpowiedzi. Informacje w zakresie oferowanej usługi czy produktu są rzetelne i przekazywane w sposób zrozumiały dla przeciętnego odbiorcy. Przekazy marketingowe w zakresie produktów i usług nie wprowadzają w błąd oraz cechują się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych obyczajów.

Proces oferowania produktów jest realizowany przez odpowiednio przygotowane osoby, w sposób zapewniający rzetelność przekazywanych informacji oraz udzielenie zrozumiałych wyjaśnień. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty i usługi były adekwatne do potrzeb odbiorców.

Bank opracował i udostępnia Klientom przejrzyste i jasne zasady rozpatrywania skarg i reklamacji, jak również prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji, podejmując jednocześnie działania zmierzające do ograniczenia sytuacji powodujących ich występowanie.

W Banku funkcjonuje system powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach w Banku.

Rada Nadzorcza dokonała oceny stosowania zasad wprowadzonych na mocy przyjętej przez Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie „Polityki Ładu Korporacyjnego”, a wyniki tej oceny są

udostępniane na stronie internetowej Banku, jak również zostały przekazane pozostałym organom Banku.

XIII. ZAKOŃCZENIE

I półrocze 2019 r. zamknęło się sumą bilansową w kwocie 622 700 185 zł oraz wynikiem finansowym – zyskiem brutto w wysokości 2 343 585 zł, zyskiem netto w wysokości 1 537 833 zł. Zgodnie z wymogami przepisów Ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe za I półrocze 2019 roku zostało poddane badaniu przez PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. ul. Orzycka 6, lok. 1B 02-695 Warszawa, wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod Nr KRS 579479 prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie I XIII Wydział Gospodarczy – firma audytorska wpisaną na listę Krajowej Izby Biegłych Rewidentów pod nr 477.

ZARZĄD BANKU:

1. *Andrzej Kopeć* *Prezes Zarządu*

2. *Grzegorz Olecki* *Członek Zarządu*

3. *Mariusz Kołakowski* *Członek Zarządu*

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie

.....
(pieczęć firmowa)

Ciechanów, dnia 26.09.2019 roku